



૫૨૦૪

કચ્છ-શાળોપયોગી.

# દેશી હિસાબ.

ભાગ પહેલો.

કીમત ૧ આનો.



૫૨૦૮

કચ્છ શાળાપયોગી.

# દેશી હિસાબ. ભાગ પહેલો.

કચ્છ પ્રાંતની નિશાળો માટે આસ

રચનાર

દયાશંકર શ્યામજી ત્રિપાઠી,  
ડાબુટી એજ્યુકેશનલ ઈન્સ્પેક્ટર-કચ્છ.

આવૃત્તિ પહેલી

પ્રત, ૨૦૦૦.

આ ગ્રોપી સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ મા આક્ટ મુજબ  
રજીસ્ટર કરેલી છે.

અમદાવાદ.

આર્યોદય પ્રેસ.

સને ૧૮૯૨.

સંવત ૧૯૪૯.

કિંમત એક આનો.



# સાંક'ગીઉં.

-૪૩૬-

વિષયનાં નામ.	પૃષ્ઠ.
વિભાગ ૧ લો.	
એકડા ... ..	૭
એકા ... ..	૮
અગીઆરા ... ..	૯
એકર્ધ સા... ..	૧૦
એકત્રીસા... ..	૧૧
પાયા ... ..	૧૨
અર્ધા ... ..	૧૩
પોણા ... ..	૧૪
સવાયા ... ..	૧૫
દોદા ... ..	૧૬
અઢીઆ ... ..	૧૭
ઉઠા ... ..	૧૮
અગીઆરી ... ..	૧૯
એકાતરીઓ ... ..	૨૦
દશકા ... ..	૨૧
પાણુ ... ..	૨૨
આના ... ..	૨૩

વિષયનાં નામ.	પૃષ્ઠ.
દોકડા ... ..	૨૪
બદામ ... ..	૨૫
સાડાસાતનો પા ... ..	૨૬
વિભાગ ૨ જો.	
પલાખાં પછવાના સવાલો ... ..	૨૭
શેરની ધાત ... ..	૨૮
મણની ધાત ... ..	૨૯
ખ ડીની ,, ... ..	૩૦
માપની ,, ... ..	૩૦
સેની ,, ... ..	૩૦
કુશીની ,, ... ..	૩૦
ગજની ,, ... ..	૩૦
ગદ યાણની,, ... ..	૩૦
ત્રાંખીઆની,, ... ..	૩૧
રૂપ આનો ,, ... ..	૩૧
દોઢાની ,, ... ..	૩૧
આનાની ,, ... ..	૩૧
દૂગલાની ,, ... ..	૩૧

વિષયનાં નામ. પૃષ્ઠ.

પૈસાની ધાન. ... ૩૧

ધાતોનાં પદાર્થો. ... ૩૨

વિભાગ ૩ જો.

સંખ્યા પરિભાષુ ... ૩૩

સરવાળા ... ૩૪

ગાદ્યાકી ... ૩૪

હિંદુઓના યાર મહિના ... ૩૫

વિષયનાં નામ. પૃષ્ઠ.

નિધિઓનાં નામ ... ૩૫

સાત વારનાં નામ ... ૩૬

વરસની મોટી રતુ ... ૩૬

હિંદુના મોટા તહેવારો ... ૩૬

અંગ્રેજી યાર મહિના ... ૩૭

મૂળાક્ષરો ... ૩૮

બારાબડી ... ૩૮

ડીઝેશનના અધરા શબ્દો ... ૪૦

~~સરવાળા~~

## પ્રસ્તાવના.

—૦—

ગૂજરાત કરતાં કચ્છમાં તોલ, માપ, ઇત્યાદિ કેટલેક અંશે શુદ્ધ છે; તેથી તેનાં લેખાં ગણવાની રીતે પણ શુદ્ધ છે; તે વિષય ઉપર કચ્છ પ્રાંતને માટે ઇલાયદું પુસ્તક રચાવતું એમ નામદાર કચ્છ રીજન્સી કોન્સિલ હુજૂરથી સને ૧૮૮૧-૮૨ માં ઠરતાં મેં મારી શાળામાં ચાલતી એ વિષયની નોટ શ્રી દરબાર પસંદગી માટે મોકલી. પાછળથી સદરહુ નોટ પુસ્તકના આકારમાં છપાવી પ્રસિદ્ધ કરવાનું યોગ્ય ધારી, આ પ્રથમ ભાગ-ગૂજરાતના દેશી હિસાબ ભાગ પહેલાને લગતી હકાકતવાળો કચ્છ પ્રાંતના ત્રીજા ધોરણ લગીના અવ્યાસોઓના ઉપયોગ સાર પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

---





## શિક્ષકોને ઉપયોગી સૂચના.

આંક શીખવવાની ખરી પદ્ધતિના અગ્નાનને લીધે એ વિષય જાળકોને અજુગમતો થાયછે, તથા આંકનો ઉપયોગ તેઓ યોગ્ય રીતે કરી શકતા નથી. તે અડચણ દૂર થવા માટે અહીં તે વિષય શીખવવાનું કંઈ દિગ્દર્શન કરાવવા ધાર્યું છે. તે દરેક વર્ગના શિક્ષકે પોતાના મુખ્ય મહેતાજી પાસે ધ્યાન પૂર્વક સમજી લેવું.

ધણી નિશાળોમાં સઘળા વિદ્યાર્થીઓ જુદો જુદો પાડો જૂની પદ્ધતિએ ગોખતા માલૂમ પડેછે, એ રીત બરાબર નથી. શહેરોમાં તો બની શકે તો અમુક મુદ્દતેજ બાળ વર્ગમાં નવા છોકરા દાખલ કરવાનો નિયમ બંધાય તો વધારે અનુકૂળતા થાય; પરંતુ તેના અભાવે શિક્ષકે જેમ બને તેમ વર્ગમાં ઓછી ટુકડીઓ પાડી તે દરેકને નવી પદ્ધતિએ આંક શીખવવા.

**પ્રથમ દશ સુધી ગણતાર શીખવવા વિષે—**પહેલો એક લખોટો\* બતાવીને કહેવું કે “આ એક છે” પછી જેનો જવાબ એક આવે એવા સવાલો\* પૂછવા; તાક, જીમ, માયું, ઇ. થી એકની સંખ્યાનો વિચાર બરાબર ઠસાવશે. પછી એક લખોટામાં બીજો ઉમેરીને તે વિષે પ્રશ્નો પૂછી “બે” ની સંખ્યા પાડી કરાવવી. બેમાંથી એક જાય તો એક રહે એમ પ્રદર્શનથી પાકું ઠસાવવું. બેમાં એક ઉમેરીએ તો ત્રણ; ત્રણમાંથી એક જાય તો બે, અને બે જાય તો

\* લખોટા કિંવા કાંકરો, કાપા, સિક્કા કે નિત્ય નજરે પડતી બીજી કોઈપણ ચીજ.

● જાળકો પ્રશ્નોના જવાબ અટકળે ન આપતાં બરાબર સમજીને આપે એમ સાવચેતી રાખવી.

એક રહે, એમ પણ ઉપરની રીતે પાકું કરાવતા જવું. એ પ્રમાણે એક એક વધારતાં દશ સુધીની સંખ્યાનો વિચાર બરાબર ઠસાવવો. હાથપગનાં આંગળાં, રૂલનાં બારો બારણાં, બાંકડા, સીડીનાં પગ-થિયાં, વગેરે ગણાવવાથી ગમ્મત સાથે જ્ઞાન મળશે.

દશ સુધી લખતાં શીખવવા વિષે.

પાટીઆપર પ્રથમ એક, પછી બે, ત્રણ, ચાર, એમ જુદા જુદા દશ સુધી કાપા પાટી તે ગણાવવા. પછી કહેવું કે આમ કા-પા લખવાથી ઘણી જગ્યા અને વખત રોકાય છે, તે બચાવવા માટે ૧, ૨, ૩, ૪, ૫૦ આંકડા છે. એમ કહી પાટીના ઉપર કરેલા કા-પાની જુદા જુદા સંખ્યા ઉપર એકથી દશ સુધી આંકડા લખી બ-તાવવા.<sup>૧</sup> પાટીઆપર શીખવ્યા પછી બાળકને કેટલાં ન ઉપર એ-ટલો વખત તે આંકડા સ્વેટપર ઘૂંટાવવા. તેથી હાય વળશે એકથી નવ સુધીના આંકડા આડાબચાગા બરાબર પાકા કરાવવા, કેમકે “એક” સઘળા ગણિતનું મંડાણ છે. એક જાણનાર દશ સહેલથી લખી શકશે.

સો સુધીના આંક ગણનાં લખતાં શીખવવા વિષે.—

અગીઆર—દશ ત્રાંબિયામાં એક નાંખીએ તો અગીઆર થાય, તે સમજવીને પાટીઆમાં લખવું કે “એએકડે અગીઆર” પછી સૌને સાથે સ્વેટમાં લખાવવા. અને અગીઆરમાંથી એક, બે, ૪. જતાં બાકી કેટલા રહે? તેપણ પૂછતા જવું. એ રીતે દરેક નવો અંક શીખવતાં પ્રથમના અંકમાં એક ઉમેરતાં તે થાય છે; તેમાંથી એક બાદ કરતાં આગળનો અને બે બાદ કરતાં તેથી આગળનો અંક થાય તે પણ સાથે શીખવતા જવું. અને તે પાકું ઠસાવવા માટે અમુક સંખ્યામાં અમુક ઉમેરવાથી અથવા ઓછા કરવાથી કેટલા

૧ એ આંકડા સામરા ન શીખવતાં બાળનારની શક્તિ ઓંને હમર ઉપર નબર રાખી, બૂલી ન બચ તેટલું શીખવવું.

થાય! એમ પ્રશ્નો પૂછી તે સંખ્યા છોકરા પાસે કઢાવવી. એ પ્ર-  
માણે શીખવતાં ઘણે દિવસે મો. સુધી ગણતાં, લખતાં અને પાઠ  
લેતાં શીખવવું. અને તે સાથે કાળું પાટીકું અને લખોટા ચંત્રને ભૂ-  
લવાં નહિ. ઉમેરવા તથા ગોણ કરવા વિષે પહેલી ચોપડીના છેલ્લા  
ભાગમાં સવાલોછે તેવી જ્ઞતના દાખલા પૂછવા.

### પાડા શીખવવા વિષે.

એકાનો પાડો—એક લખોટો જુદો પાડી-ખતાવી પૂછવું કે  
“આ કેટલા છે”? જ. —એક. એકને પાડામાં એકું કહેછે, માટે એક  
એક મૂકીએ તો એક થાય. એ પાડી ખાત્રી કરાવવી કે જેમ લ-  
ખાયછે, તેમજ બોલાય છે. પછી બે લખોટા જુદા પાડીને પૂછવું કે  
“આ કેટલા છે”? જ. “બે” ત્યારે બે એકવાર લેવાથી “બેએકું બે  
થાયછે.” એમ ગણી તથા લખીને ખતાવવું. અને મોઢે પકડું કરાવવું.  
એમ આગળ ચલાવવા સાથે પ્રશ્નો પૂછી પૂછીને નકી કરવું કે બા-  
ળકો બરાબર સમજ્યા છે કે નહિ? પાડાને અંતે પુનરાવર્તન કરા-  
વવું, એમ આખો પાડો સ્વેટ ઉપર લખતાં અને મોઢે બોલતાં આ-  
વડે કે તે પાડાનો ઉપયોગ થાય, એવાં સહેલાં લેખાં પૂછવાં.—જે-  
મકે ‘દીંગલાના બશેર તો છ દીંગલાના કેટલા? જવાબ—(છઠ્ઠા)  
ખાર, દાલ્યાદિ એમ દરેક પાડો શીખવતા જવું, ને આગળ ચાલતાં  
જવું. પાડા શીખવવામાં લખોટા, કોડી, કાંકરા વગેરે દર્શનિક વસ્તુ-  
નો ઉપયોગ ખચીત કરવો.

ઉપરની રીતે જ્ઞેતાં સમગ્રય છે કે આંક, એ માત્ર ઝટ મોઢે  
કરી શકાય તેવા તૈયાર કરેલા ગુણાકારના ક્રોડાછે. તેમાં પ્રથમ ગુણ્ય,  
પછી ગુણક અને છેલ્લે ગુણાકાર છે. પરંતુ અગીઆરના પાડાથી એ  
ક્રમ બદલાયછે, એ વાત બાળકને સહેલા રૂપમાં સમજાવવી.

આંક સારી રીતે યાદ હોવાથી લેખાં તેમજ ગણિતના હિસાબ પણ ઝટ સહેલથી ગણી શકાયછે; અને વ્યવહારમાં પણ તેનો ઘણો ખર્ચ પડેછે. સારા ભણેલા છતાં જેને આંક જરાજરા નથી આવડતા તેવા માણસની ઘણીવાર દારી થાયછે. ઉપજા ધોરણમાં ચડ્યા છતાં આંકની યાદદારત હમેશા તાજી રાખવાની જરૂરછે. માટે હમેશા અમુક પાટી લખી લાવવાનું અને અમુક વખતે પાટી વર્ગમાં લખાવવાનું ધોરણ રાખવું જોઈએ.

પાઠ શીખવવામાં નીચેના નિયમો અવશ્ય યાદ રાખવા.

૧ જૂની પદ્ધતિએ—પાઠો લખી આપી જોખાવવો નહિ, પણ ઉપર ગતાવેલી રીતે અર્થ સહિત પાઠો શીખવવો.

૨ અમુક પલાકું કેમ થયું? તે લખોટા યંત્રવડે પ્રત્યક્ષ કરી બતાવવું.

૩ પાઠો પ્રથમ સમજણ સહિત બોલતાં અને પછી લખતાં શીખવવો.

૪ પાટીઆ ઉપર પાઠો પૂરો શીખવ્યા પછીજ સ્લેટ પર લખી પાઠો કરાવવો.

૫ આરંભમાં સાધારણ રીતે પ્રથમ અર્ધો પાઠો શીખવવો.

૬ પાઠાની પાઠ લેતાં વચ્ચે એકડે એકના અંકાનું પણ વિશેષ ધ્યાન કરાવવું જેમ—“તેર છક અડોતેર” સાતડે આઠડે અડોતેર.

૭ પ્રત્યેક પાઠાની અવળી ને સવળીબંને રીતે પાઠ લેવડાવવી.

૮ શોખેલા પાઠાના પલાકાં છૂટક મ્હોડે તેમજ લખાવતે આત્રી કરાવવી. અને અમુક પાટાના દુઆ, તરિયા, છ. લખાવવા.

૯ પ્રત્યેક પાઠાનો ઉપયોગ વ્યવહારિક દાખલામાં કરાવવો.

( ૭ )

એકઁ એક

આંક

એકડા.

૧	૧ ૧	૨ ૧	૩ ૧	૪ ૧	૫ ૧	૬ ૧
૨	૧ ૨	૨ ૨	૩ ૨	૪ ૨	૫ ૨	૬ ૨
૩	૧ ૩	૨ ૩	૩ ૩	૪ ૩	૫ ૩	૬ ૩
૪	૧ ૪	૨ ૪	૩ ૪	૪ ૪	૫ ૪	૬ ૪
૫	૧ ૫	૨ ૫	૩ ૫	૪ ૫	૫ ૫	૬ ૫
૬	૧ ૬	૨ ૬	૩ ૬	૪ ૬	૫ ૬	૬ ૬
૭	૧ ૭	૨ ૭	૩ ૭	૪ ૭	૫ ૭	૬ ૭
૮	૧ ૮	૨ ૮	૩ ૮	૪ ૮	૫ ૮	૬ ૮
૯	૧ ૯	૨ ૯	૩ ૯	૪ ૯	૫ ૯	૬ ૯
૧૦	૨ ૦	૩ ૦	૪ ૦	૫ ૦	૬ ૦	૭ ૦

એકડા						
૭ ૧	૮ ૧	૯ ૧	૧ ૦ ૧	સો	એક	લાંતર
૭ ૨	૮ ૨	૯ ૨	૧ ૦ ૨	સો	બી	લાંતર
૭ ૩	૮ ૩	૯ ૩	૧ ૦ ૩	સો	ત્રી	લાંતર
૭ ૪	૮ ૪	૯ ૪	૧ ૦ ૪	સો	ચી	લાંતર
૭ ૫	૮ ૫	૯ ૫	૧ ૦ ૫	સો	પચ	લાંતર
૭ ૬	૮ ૬	૯ ૬	૧ ૦ ૬	સો	છી	લાંતર
૭ ૭	૮ ૭	૯ ૭	૧ ૦ ૭	સો	સત	લાંતર
૭ ૮	૮ ૮	૯ ૮	૧ ૦ ૮	સો	અઠ	લાંતર
૭ ૯	૮ ૯	૯ ૯	૧ ૦ ૯	સો	નવ	લાંતર
૮ ૦	૯ ૦	૧૦ ૦	૧ ૧ ૦	સો	દાવે	તર

( ૯ )

એક એક એક

(એકા.)

૧ ૧ ૧	૧ ૨ ૨	૧ ૩ ૩	૧ ૪ ૪	૧ ૫ ૫
૨ ૧ ૨	૨ ૨ ૪	૨ ૩ ૬	૨ ૪ ૮	૨ ૫ ૧૦
૩ ૧ ૩	૩ ૨ ૬	૩ ૩ ૯	૩ ૪ ૧૨	૩ ૫ ૧૫
૪ ૧ ૪	૪ ૨ ૮	૪ ૩ ૧૨	૪ ૪ ૧૬	૪ ૫ ૨૦
૫ ૧ ૫	૫ ૨ ૧૦	૫ ૩ ૧૫	૫ ૪ ૨૦	૫ ૫ ૨૫
૬ ૧ ૬	૬ ૨ ૧૨	૬ ૩ ૧૮	૬ ૪ ૨૪	૬ ૫ ૩૦
૭ ૧ ૭	૭ ૨ ૧૪	૭ ૩ ૨૧	૭ ૪ ૨૮	૭ ૫ ૩૫
૮ ૧ ૮	૮ ૨ ૧૬	૮ ૩ ૨૪	૮ ૪ ૩૨	૮ ૫ ૪૦
૯ ૧ ૯	૯ ૨ ૧૮	૯ ૩ ૨૭	૯ ૪ ૩૬	૯ ૫ ૪૫
૧૦ ૧ ૧૦	૧૦ ૨ ૨૦	૧૦ ૩ ૩૦	૧૦ ૪ ૪૦	૧૦ ૫ ૫૦

એકા.

૧ ૬ ૬	૧ ૭ ૭	૧ ૮ ૮	૧ ૯ ૯	૧ ૧૦ ૧૦
૨ ૬ ૧૨	૨ ૭ ૧૪	૨ ૮ ૧૬	૨ ૯ ૧૮	૨ ૧૦ ૨૦
૩ ૬ ૧૮	૩ ૭ ૨૧	૩ ૮ ૨૪	૩ ૯ ૨૭	૩ ૧૦ ૩૦
૪ ૬ ૨૪	૪ ૭ ૨૮	૪ ૮ ૩૨	૪ ૯ ૩૬	૪ ૧૦ ૪૦
૫ ૬ ૩૦	૫ ૭ ૩૫	૫ ૮ ૪૦	૫ ૯ ૪૫	૫ ૧૦ ૫૦
૬ ૬ ૩૬	૬ ૭ ૪૨	૬ ૮ ૪૮	૬ ૯ ૫૪	૬ ૧૦ ૬૦
૭ ૬ ૪૨	૭ ૭ ૪૮	૭ ૮ ૫૬	૭ ૯ ૬૩	૭ ૧૦ ૭૦
૮ ૬ ૪૮	૮ ૭ ૫૬	૮ ૮ ૬૪	૮ ૯ ૭૨	૮ ૧૦ ૮૦
૯ ૬ ૫૪	૯ ૭ ૬૩	૯ ૮ ૭૨	૯ ૯ ૮૧	૯ ૧૦ ૯૦
૧૦ ૬ ૬૦	૧૦ ૭ ૭૦	૧૦ ૮ ૮૦	૧૦ ૯ ૯૦	૧૦ ૧૦ ૧૦૦

( ૯ )

અગીઆર એક અગીઆર

અગીઆરા.

૧૧ ૧ ૧૧	૧૨ ૧ ૧૨	૧૩ ૧ ૧૩	૧૪ ૧ ૧૪	૧૫ ૧ ૧૫
૧૧ ૨ ૨૨	૧૨ ૨ ૨૪	૧૩ ૨ ૨૬	૧૪ ૨ ૨૮	૧૫ ૨ ૩૦
૧૧ ૩ ૩૩	૧૨ ૩ ૩૬	૧૩ ૩ ૩૯	૧૪ ૩ ૪૨	૧૫ ૩ ૪૫
૧૧ ૪ ૪૪	૧૨ ૪ ૪૮	૧૩ ૪ ૫૨	૧૪ ૪ ૫૬	૧૫ ૪ ૬૦
૧૧ ૫ ૫૫	૧૨ ૫ ૬૦	૧૩ ૫ ૬૫	૧૪ ૫ ૭૦	૧૫ ૫ ૭૫
૧૧ ૬ ૬૬	૧૨ ૬ ૭૨	૧૩ ૬ ૭૮	૧૪ ૬ ૮૪	૧૫ ૬ ૯૦
૧૧ ૭ ૭૭	૧૨ ૭ ૮૪	૧૩ ૭ ૯૧	૧૪ ૭ ૯૮	૧૫ ૭ ૧૦૫
૧૧ ૮ ૮૮	૧૨ ૮ ૯૬	૧૩ ૮ ૧૦૪	૧૪ ૮ ૧૧૨	૧૫ ૮ ૧૨૦
૧૧ ૯ ૯૯	૧૨ ૯ ૧૦૮	૧૩ ૯ ૧૧૭	૧૪ ૯ ૧૨૬	૧૫ ૯ ૧૩૫
૧૧૧૦૧૧૦	૧૨૧૦૧૨૦	૧૩૧૦૧૩૦	૧૪૧૦૧૪૦	૧૫૧૦૧૫૦

અગીઆરા.

૧૬ ૧ ૧૬	૧૭ ૧ ૧૭	૧૮ ૧ ૧૮	૧૯ ૧ ૧૯	૨૦ ૧ ૨૦
૧૬ ૨ ૩૨	૧૭ ૨ ૩૪	૧૮ ૨ ૩૬	૧૯ ૨ ૩૮	૨૦ ૨ ૪૦
૧૬ ૩ ૪૮	૧૭ ૩ ૫૧	૧૮ ૩ ૫૪	૧૯ ૩ ૫૭	૨૦ ૩ ૬૦
૧૬ ૪ ૬૪	૧૭ ૪ ૬૮	૧૮ ૪ ૭૨	૧૯ ૪ ૭૬	૨૦ ૪ ૮૦
૧૬ ૫ ૮૦	૧૭ ૫ ૮૫	૧૮ ૫ ૯૦	૧૯ ૫ ૯૫	૨૦ ૫ ૧૦૦
૧૬ ૬ ૯૬	૧૭ ૬ ૧૦૨	૧૮ ૬ ૧૦૮	૧૯ ૬ ૧૧૪	૨૦ ૬ ૧૨૦
૧૬ ૭૧૧૨	૧૭ ૭૧૧૯	૧૮ ૭૧૨૬	૧૯ ૭૧૩૩	૨૦ ૭૧૪૦
૧૬ ૮૧૨૮	૧૭ ૮૧૩૬	૧૮ ૮૧૪૪	૧૯ ૮૧૫૨	૨૦ ૮૧૬૦
૧૬ ૯૧૪૪	૧૭ ૯૧૫૩	૧૮ ૯૧૬૨	૧૯ ૯૧૭૧	૨૦ ૯૧૮૦
૧૬૧૦૧૬૦	૧૭૧૦૧૭૦	૧૮૧૦૧૮૦	૧૯૧૦૧૯૦	૨૦૧૦૨૦૦



( ૧૦ )

એકવીએકું એકવીચ.

એકવીસા.

૨૧ ૧ ૨૧	૨૨ ૧ ૨૦	૨૩ ૧ ૨૩	૨૪ ૧ ૨૪	૨૫ ૧ ૨૫
૨૧ ૨ ૪૨	૨૨ ૨ ૪૪	૨૩ ૨ ૪૬	૨૪ ૨ ૪૮	૨૫ ૨ ૫૦
૨૧ ૩ ૬૩	૨૨ ૩ ૬૬	૨૩ ૩ ૬૯	૨૪ ૩ ૭૨	૨૫ ૩ ૭૫
૨૧ ૪ ૮૪	૨૨ ૪ ૮૮	૨૩ ૪ ૯૨	૨૪ ૪ ૯૬	૨૫ ૪૧૦૦
૨૧ ૫૧૦૫	૨૨ ૫૧૧૦	૨૩ ૫૧૧૫	૨૪ ૫૧૨૦	૨૫ ૫૧૨૫
૨૧ ૬૧૨૬	૨૨ ૬૧૩૨	૨૩ ૬૧૩૮	૨૪ ૬૧૪૪	૨૫ ૬૧૫૦
૨૧ ૭૧૪૭	૨૨ ૭૧૫૪	૨૩ ૭૧૬૧	૨૪ ૭૧૬૮	૨૫ ૭૧૭૫
૨૧ ૮૧૬૮	૨૨ ૮૧૭૬	૨૩ ૮૧૮૪	૨૪ ૮૧૯૨	૨૫ ૮૨૦૦
૨૧ ૯૧૮૯	૨૨ ૯૧૯૮	૨૩ ૯૨૦૭	૨૪ ૯૨૧૬	૨૫ ૯૨૨૫
૨૧૧૦૨૧૦	૨૨૧૦૨૨૦	૨૩૧૦૨૩૦	૨૪૧૦૨૪૦	૨૫૧૦૨૫૦

એકવીસા.

૨૬ ૧ ૨૬	૨૭ ૧ ૨૭	૨૮ ૧ ૨૮	૨૯ ૧ ૨૯	૩૦ ૧ ૩૦
૨૬ ૨ ૫૨	૨૭ ૨ ૫૪	૨૮ ૨ ૫૬	૨૯ ૨ ૫૮	૩૦ ૨ ૬૦
૨૬ ૩ ૭૮	૨૭ ૩ ૮૧	૨૮ ૩ ૮૪	૨૯ ૩ ૮૭	૩૦ ૩ ૯૦
૨૬ ૪૧૦૪	૨૭ ૪૧૦૮	૨૮ ૪૧૧૨	૨૯ ૪૧૧૬	૩૦ ૪૧૨૦
૨૬ ૫૧૩૦	૨૭ ૫૧૩૫	૨૮ ૫૧૪૦	૨૯ ૫૧૪૫	૩૦ ૫૧૫૦
૨૬ ૬૧૫૬	૨૭ ૬૧૬૨	૨૮ ૬૧૬૮	૨૯ ૬૧૭૪	૩૦ ૬૧૮૦
૨૬ ૭૧૮૨	૨૭ ૭૧૮૯	૨૮ ૭૧૯૬	૨૯ ૭૨૦૩	૩૦ ૭૨૧૦
૨૬ ૮૨૦૮	૨૭ ૮૨૧૬	૨૮ ૮૨૨૪	૨૯ ૮૨૩૨	૩૦ ૮૨૪૦
૨૬ ૯૨૩૪	૨૭ ૯૨૪૩	૨૮ ૯૨૫૨	૨૯ ૯૨૬૧	૩૦ ૯૨૭૦
૨૬૧૦૨૬૦	૨૭૧૦૨૭૦	૨૮૧૦૨૮૦	૨૯૧૦૨૯૦	૩૦૧૦૩૦૦

( ૧૧ )

એકત્રી એકું એકત્રીસા

એકત્રીસા.

૩૧ ૧ ૩૧	૩૨ ૧ ૩૨	૩૩ ૧ ૩૩	૩૪ ૧ ૩૪	૩૫ ૧ ૩૫
૩૧ ૨ ૬૦	૩૨ ૨ ૬૪	૩૩ ૨ ૬૬	૩૪ ૨ ૬૮	૩૫ ૨ ૭૦
૩૧ ૩ ૯૩	૩૨ ૩ ૯૬	૩૩ ૩ ૯૯	૩૪ ૩ ૧૦૨	૩૫ ૩ ૧૦૫
૩૧ ૪૧૨૪	૩૨ ૪૧૨૮	૩૩ ૪૧૩૨	૩૪ ૪૧૩૬	૩૫ ૪૧૪૦
૩૧ ૫૧૫૫	૩૨ ૫૧૬૦	૩૩ ૫૧૬૫	૩૪ ૫૧૭૦	૩૫ ૫૧૭૫
૩૧ ૬૧૮૬	૩૨ ૬૧૯૨	૩૩ ૬૧૯૮	૩૪ ૬૨૦૪	૩૫ ૬૨૧૦
૩૧ ૭૨૧૭	૩૨ ૭૨૨૪	૩૩ ૭૨૩૧	૩૪ ૭૨૩૮	૩૫ ૭૨૪૫
૩૧ ૮૨૪૮	૩૨ ૮૨૫૬	૩૩ ૮૨૬૪	૩૪ ૮૨૭૨	૩૫ ૮૨૮૦
૩૧ ૯૨૭૯	૩૨ ૯૨૮૮	૩૩ ૯૨૯૭	૩૪ ૯૩૦૬	૩૫ ૯૩૧૫
૩૧૧૦૩૧૦	૩૨૧૦૩૨૦	૩૩૧૦૩૩૦	૩૪૧૦૩૪૦	૩૫૧૦૩૫૦

એકત્રીસા.

૩૬ ૧ ૩૬	૩૭ ૧ ૩૭	૩૮ ૧ ૩૮	૩૯ ૧ ૩૯	૪૦ ૧ ૪૦
૩૬ ૨ ૭૨	૩૭ ૨ ૭૪	૩૮ ૨ ૭૬	૩૯ ૨ ૭૮	૪૦ ૨ ૮૦
૩૬ ૩૧૦૮	૩૭ ૩૧૧૧	૩૮ ૩૧૧૪	૩૯ ૩૧૧૭	૪૦ ૩૧૨૦
૩૬ ૪૧૪૪	૩૭ ૪૧૪૮	૩૮ ૪૧૫૨	૩૯ ૪૧૫૬	૪૦ ૪૧૬૦
૩૬ ૫૧૮૦	૩૭ ૫૧૮૫	૩૮ ૫૧૯૦	૩૯ ૫૧૯૫	૪૦ ૫૨૦૦
૩૬ ૬૨૧૬	૩૭ ૬૨૨૨	૩૮ ૬૨૨૮	૩૯ ૬૨૩૪	૪૦ ૬૨૪૦
૩૬ ૭૨૫૨	૩૭ ૭૨૫૮	૩૮ ૭૨૬૬	૩૯ ૭૨૭૩	૪૦ ૭૨૮૦
૩૬ ૮૨૮૮	૩૭ ૮૨૯૬	૩૮ ૮૩૦૪	૩૯ ૮૩૧૨	૪૦ ૮૩૨૦
૩૬ ૯૩૨૪	૩૭ ૯૩૩૩	૩૮ ૯૩૪૨	૩૯ ૯૩૫૧	૪૦ ૯૩૬૦
૩૬૧૦૩૬૦	૩૭૧૦૩૭૦	૩૮૧૦૩૮૦	૩૯૧૦૩૯૦	૪૦૧૦૪૦૦

( ૧૨ )

એક પા પાપ.

પાપા.

૧	૦૧	૦૧	૧૧	૦૧	૨૦	૩૧	૦૧	૫૦	૪૧	૦૧	૦૧
૨	૦૧	૦૧	૧૨	૦૧	૩	૨૨	૦૧	૫૦	૪૨	૦૧	૦૧
૩	૦૧	૦૧	૧૩	૦૧	૩૦	૨૩	૦૧	૫૦	૪૩	૦૧	૦૧
૪	૦૧	૧	૨૪	૦૧	૩૦	૨૪	૦૧	૬	૪૪	૦૧	૧
૫	૦૧	૧	૨૫	૦૧	૩૦	૨૫	૦૧	૬	૪૫	૦૧	૧
૬	૦૧	૧	૨૬	૦૧	૪	૨૬	૦૧	૬	૪૬	૦૧	૧
૭	૦૧	૧	૨૭	૦૧	૪	૨૭	૦૧	૬	૪૭	૦૧	૧
૮	૦૧	૨	૨૮	૦૧	૪	૨૮	૦૧	૭	૪૮	૦૧	૨
૯	૦૧	૨	૨૯	૦૧	૪	૨૯	૦૧	૭	૪૯	૦૧	૨
૧૦	૦૧	૨	૩૦	૦૧	૫	૩૦	૦૧	૭	૫૦	૦૧	૨

પાપા.

૫૧	૦૧	૨	૬૧	૦૧	૫	૭૧	૦૧	૭	૮૧	૦૧	૨
૫૨	૦૧	૩	૬૨	૦૧	૫	૭૨	૦૧	૮	૮૨	૦૧	૩
૫૩	૦૧	૩	૬૩	૦૧	૫	૭૩	૦૧	૮	૮૩	૦૧	૩
૫૪	૦૧	૩	૬૪	૦૧	૬	૭૪	૦૧	૮	૮૪	૦૧	૩
૫૫	૦૧	૩	૬૫	૦૧	૬	૭૫	૦૧	૮	૮૫	૦૧	૩
૫૬	૦૧	૪	૬૬	૦૧	૬	૭૬	૦૧	૮	૮૬	૦૧	૪
૫૭	૦૧	૪	૬૭	૦૧	૬	૭૭	૦૧	૮	૮૭	૦૧	૪
૫૮	૦૧	૪	૬૮	૦૧	૭	૭૮	૦૧	૮	૮૮	૦૧	૪
૫૯	૦૧	૪	૬૯	૦૧	૭	૭૯	૦૧	૮	૮૯	૦૧	૪
૬૦	૦૧	૫	૭૦	૦૧	૭	૮૦	૦૧	૨	૯૦	૦૧	૫

( ૧૩ )

એક અર્થે અર્થે.

૧	૦૧	૦૧	૧૧	૦૧	૫૧	૨૧	૦૧૧૦૧	૩૧	૦૧૧૫૧	૪૧	૦૧૨૦૧
૨	૦૧	૧	૧૨	૦૧	૬	૨૨	૦૧૧૧	૩૨	૦૧૧૬	૪૨	૦૧૨૧
૩	૦૧	૧૧	૧૩	૦૧	૬૧	૨૩	૦૧૧૧૧	૩૩	૦૧૧૬૧	૪૩	૦૧૨૧૧
૪	૦૧	૨	૧૪	૦૧	૭	૨૪	૦૧૧૨	૩૪	૦૧૧૭	૪૪	૦૧૨૨
૫	૦૧	૨૧	૧૫	૦૧	૭૧	૨૫	૦૧૧૨૧	૩૫	૦૧૧૭૧	૪૫	૦૧૨૨૧
૬	૦૧	૩	૧૬	૦૧	૮	૨૬	૦૧૧૩	૩૬	૦૧૧૮	૪૬	૦૧૨૩
૭	૦૧	૩૧	૧૭	૦૧	૮૧	૨૭	૦૧૧૩૧	૩૭	૦૧૧૮૧	૪૭	૦૧૨૩૧
૮	૦૧	૪	૧૮	૦૧	૯	૨૮	૦૧૧૪	૩૮	૦૧૧૯	૪૮	૦૧૨૪
૯	૦૧	૪૧	૧૯	૦૧	૯૧	૨૯	૦૧૧૪૧	૩૯	૦૧૧૯૧	૪૯	૦૧૨૪૧
૧૦	૦૧	૫	૨૦	૦૧	૧૦	૩૦	૦૧૧૫	૪૦	૦૧૨૦	૫૦	૦૧૨૫

૫૧	૦૧૨૫૧	૬૧	૦૧૩૦૧	૭૧	૦૧૩૫૧	૮૧	૦૧૪૦૧	૯૧	૦૧૪૫૧
૫૨	૦૧૨૬	૬૨	૦૧૩૧	૭૨	૦૧૩૬	૮૨	૦૧૪૧	૯૨	૦૧૪૬
૫૩	૦૧૨૬૧	૬૩	૦૧૩૧૧	૭૩	૦૧૩૬૧	૮૩	૦૧૪૧૧	૯૩	૦૧૪૬૧
૫૪	૦૧૨૭	૬૪	૦૧૩૨	૭૪	૦૧૩૭	૮૪	૦૧૪૨	૯૪	૦૧૪૭
૫૫	૦૧૨૭૧	૬૫	૦૧૩૨૧	૭૫	૦૧૩૭૧	૮૫	૦૧૪૨૧	૯૫	૦૧૪૭૧
૫૬	૦૧૨૮	૬૬	૦૧૩૩	૭૬	૦૧૩૮	૮૬	૦૧૪૩	૯૬	૦૧૪૮
૫૭	૦૧૨૮૧	૬૭	૦૧૩૩૧	૭૭	૦૧૩૮૧	૮૭	૦૧૪૩૧	૯૭	૦૧૪૮૧
૫૮	૦૧૨૯	૬૮	૦૧૩૪	૭૮	૦૧૩૯	૮૮	૦૧૪૪	૯૮	૦૧૪૯
૫૯	૦૧૨૯૧	૬૯	૦૧૩૪૧	૭૯	૦૧૩૯૧	૮૯	૦૧૪૪૧	૯૯	૦૧૪૯૧
૬૦	૦૧૩૦	૭૦	૦૧૩૫	૮૦	૦૧૪૦	૯૦	૦૧૪૫	૧૦૦	૦૧૫૦

એક પોણું પોણું.

પોણા.

૧ ૦૧૧૦૧૧	૧૧ ૦૧૧ ૮૧	૨૧ ૦૧૧૧૫૧૧	૩૧ ૦૧૧૨૩૧	૪૧ ૦૧૧૩૦૧૧
૨ ૦૧૧ ૧૧	૧૨ ૦૧૧ ૯	૨૨ ૦૧૧૧૬૧૧	૩૨ ૦૧૧૨૪	૪૨ ૦૧૧૩૧૧૧
૩ ૦૧૧૨૧	૧૩ ૦૧૧ ૯૧૧	૨૩ ૦૧૧૧૭૧	૩૩ ૦૧૧૨૪૧૧	૪૩ ૦૧૧૩૨૧
૪ ૦૧૧૩	૧૪ ૦૧૧૧ ૧૧	૨૪ ૦૧૧૧૮	૩૪ ૦૧૧૨૫૧૧	૪૪ ૦૧૧૩૩
૫ ૦૧૧૩૧૧	૧૫ ૦૧૧૧૧૧	૨૫ ૦૧૧૧૮૧૧	૩૫ ૦૧૧૨૬૧	૪૫ ૦૧૧૩૩૧૧
૬ ૦૧૧૪૧૧	૧૬ ૦૧૧૧૨	૨૬ ૦૧૧૧૯૧૧	૩૬ ૦૧૧૨૭	૪૬ ૦૧૧૩૪૧૧
૭ ૦૧૧૫૧	૧૭ ૦૧૧૧૨૧૧	૨૭ ૦૧૧૨૦૧	૩૭ ૦૧૧૨૭૧૧	૪૭ ૦૧૧૩૫૧
૮ ૦૧૧૬	૧૮ ૦૧૧૧૩૧૧	૨૮ ૦૧૧૨૧	૩૮ ૦૧૧૨૮૧૧	૪૮ ૦૧૧૩૬
૯ ૦૧૧૬૧૧૧	૧૯ ૦૧૧૧૪૧	૨૯ ૦૧૧૨૧૧૧	૩૯ ૦૧૧૨૯૧	૪૯ ૦૧૧૩૬૧૧
૧૦ ૦૧૧૭૧	૨૦ ૦૧૧૧૫	૩૦ ૦૧૧૨૨૧૧	૪૦ ૦૧૧૩૦	૫૦ ૦૧૧૩૭૧

પોણા.

૫૧ ૦૧૧૩૮૧	૬૧ ૦૧૧૪૫૧૧	૭૧ ૦૧૧૫૩૧	૮૧ ૦૧૧૬૦૧૧	૯૧ ૦૧૧૬૮૧
૫૨ ૦૧૧૩૯	૬૨ ૦૧૧૪૬૧૧	૭૨ ૦૧૧૫૪	૮૨ ૦૧૧૬૧૧૧	૯૨ ૦૧૧૬૯
૫૩ ૦૧૧૩૯૧૧	૬૩ ૦૧૧૪૭૧	૭૩ ૦૧૧૫૪૧૧	૮૩ ૦૧૧૬૨૧	૯૩ ૦૧૧૬૯૧૧
૫૪ ૦૧૧૪૦૧૧	૬૪ ૦૧૧૪૮	૭૪ ૦૧૧૫૫૧૧	૮૪ ૦૧૧૬૩	૯૪ ૦૧૧૭૦૧૧
૫૫ ૦૧૧૪૧૧	૬૫ ૦૧૧૪૮૧૧	૭૫ ૦૧૧૫૬૧	૮૫ ૦૧૧૬૩૧૧	૯૫ ૦૧૧૭૧૧
૫૬ ૦૧૧૪૨	૬૬ ૦૧૧૪૯૧૧	૭૬ ૦૧૧૫૭	૮૬ ૦૧૧૬૪૧૧	૯૬ ૦૧૧૭૨
૫૭ ૦૧૧૪૨૧૧	૬૭ ૦૧૧૫૦૧	૭૭ ૦૧૧૫૭૧૧	૮૭ ૦૧૧૬૫૧	૯૭ ૦૧૧૭૨૧૧
૫૮ ૦૧૧૪૩૧૧	૬૮ ૦૧૧૫૧	૭૮ ૦૧૧૫૮૧૧	૮૮ ૦૧૧૬૬	૯૮ ૦૧૧૭૩૧૧
૫૯ ૦૧૧૪૪૧	૬૯ ૦૧૧૫૧૧૧	૭૯ ૦૧૧૫૯૧	૮૯ ૦૧૧૬૬૧૧	૯૯ ૦૧૧૭૪૧
૬૦ ૦૧૧૪૫	૭૦ ૦૧૧૫૨૧૧	૮૦ ૦૧૧૬૦	૯૦ ૦૧૧૬૭૧	૧૦૦ ૦૧૧૭૫

( ૧૫ )

એકસવાયું સવા.

સવાયા.

૧ ૧૧ ૧૧	૧૧ ૧૧૩૥	૨૧ ૧૧૨૬	૩૧ ૧૧૩૮	૪૧ ૧૧૫૧
૨ ૧૧ ૨૥	૧૨ ૧૧૫	૨૨ ૧૧૨૭	૩૨ ૧૧૪૦	૪૨ ૧૧૫૦
૩ ૧૧ ૩૥	૧૩ ૧૧૬	૨૩ ૧૧૨૮	૩૩ ૧૧૪૧	૪૩ ૧૧૫૩
૪ ૧૧ ૫	૧૪ ૧૧૭	૨૪ ૧૧૩૦	૩૪ ૧૧૪૨	૪૪ ૧૧૫૫
૫ ૧૧ ૬	૧૫ ૧૧૮	૨૫ ૧૧૩૧	૩૫ ૧૧૪૩	૪૫ ૧૧૫૬
૬ ૧૧ ૭	૧૬ ૧૧૨૦	૨૬ ૧૧૩૨	૩૬ ૧૧૪૫	૪૬ ૧૧૫૭
૭ ૧૧ ૮	૧૭ ૧૧૨૧	૨૭ ૧૧૩૩	૩૭ ૧૧૪૬	૪૭ ૧૧૫૮
૮ ૧૧૧૦	૧૮ ૧૧૨૨	૨૮ ૧૧૩૫	૩૮ ૧૧૪૭	૪૮ ૧૧૬૦
૯ ૧૧૧૧	૧૯ ૧૧૨૩	૨૯ ૧૧૩૬	૩૯ ૧૧૪૮	૪૯ ૧૧૬૧
૧૦ ૧૧૧૨	૨૦ ૧૧૨૫	૩૦ ૧૧૩૭	૪૦ ૧૧૫૦	૫૦ ૧૧૬૨

સવાયા.

૫૧ ૧૧૬૩	૬૧ ૧૧૭૬	૭૧ ૧૧ ૮૮	૮૧ ૧૧૧૦૧	૯૧ ૧૧૧૩
૫૨ ૧૧૬૫	૬૨ ૧૧૭	૭૨ ૧૧ ૯૦	૮૨ ૧૧૧૦૨	૯૨ ૧૧૧૫
૫૩ ૧૧૬૬	૬૩ ૧૧૭૮	૭૩ ૧૧ ૯૧	૮૩ ૧૧૧૦૩	૯૩ ૧૧૧૬
૫૪ ૧૧૬	૬૪ ૧૧૮૦	૭૪ ૧૧ ૯૨	૮૪ ૧૧૧૦૫	૯૪ ૧૧૧૭
૫૫ ૧૧૬૮	૬૫ ૧૧૮૧	૭૫ ૧૧ ૯૩	૮૫ ૧૧૧૦૬	૯૫ ૧૧૧૮
૫૬ ૧૧૭૦	૬૬ ૧૧૮૨	૭૬ ૧૧ ૯૫	૮૬ ૧૧૧૦	૯૬ ૧૧૧૨૦
૫૭ ૧૧૭૧	૬૭ ૧૧૮૩	૭૭ ૧૧ ૯૬	૮૭ ૧૧૧૦૮	૯૭ ૧૧૧૨૧
૫૮ ૧૧૭૨	૬૮ ૧૧૮૫	૭૮ ૧૧ ૯	૮૮ ૧૧૧૧૦	૯૮ ૧૧૧૨૨
૫૯ ૧૧૭૩	૬૯ ૧૧૮૬	૭૯ ૧૧ ૯૮	૮૯ ૧૧૧૧૧	૯૯ ૧૧૧૨૩
૬૦ ૧૧૭૫	૭૦ ૧૧૮	૮૦ ૧૧૧૦૦	૯૦ ૧૧૧૧૨	૧૦૦ ૧૧૧૨૫

( ૧૬ )

એક દોહું દોરે.

દોહા.

૧ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૧૧૧૬૧	૨૧ ૧૧૩૧૧	૩૧ ૧૧૪૬૧	૪૧ ૧૧૬૧૧
૨ ૧૧ ૩ ૧૨ ૧૧૧૮	૨૨ ૧૧૩૩	૩૨ ૧૧૪૮	૪૨ ૧૧૬૩
૩ ૧૧ ૪૧ ૧૩ ૧૧૧૯૧	૨૩ ૧૧૩૪૧	૩૩ ૧૧૪૯૧	૪૩ ૧૧૬૪૧
૪ ૧૧ ૬ ૧૪ ૧૧૨૧	૨૪ ૧૧૩૬	૩૪ ૧૧૫૧	૪૪ ૧૧૬૬
૫ ૧૧ ૭૧ ૧૫ ૧૧૨૨૧	૨૫ ૧૧૩૭૧	૩૫ ૧૧૫૨૧	૪૫ ૧૧૬૭૧
૬ ૧૧ ૮ ૧૬ ૧૧૨૪	૨૬ ૧૧૩૮	૩૬ ૧૧૫૪	૪૬ ૧૧૬૮
૭ ૧૧૧૦૧ ૧૭ ૧૧૨૫૧	૨૭ ૧૧૪૦૧	૩૭ ૧૧૫૫૧	૪૭ ૧૧૭૦૧
૮ ૧૧૧૨ ૧૮ ૧૧૨૭	૨૮ ૧૧૪૨	૩૮ ૧૧૫૭	૪૮ ૧૧૭૨
૯ ૧૧૧૩૧ ૧૯ ૧૧૨૮૧	૨૯ ૧૧૪૩૧	૩૯ ૧૧૫૮૧	૪૯ ૧૧૭૩૧
૧૦ ૧૧૧૫ ૨૦ ૧૧૩૦	૩૦ ૧૧૪૫	૪૦ ૧૧૬૦	૫૦ ૧૧૭૫

દોહા.

૫૧૧૧૭૬૧	૬૧૧૧ ૯૧૧	૭૧૧૧૧૦૬૧	૮૧૧૧૧૨૧૧	૯૧૧૧૧૩૬૧
૫૨૧૧૧૭૮	૬૨૧૧ ૯૩	૭૨૧૧૧૦૮	૮૨૧૧૧૨૩	૯૨૧૧૧૩૮
૫૩૧૧૧૭૯૧	૬૩૧૧ ૯૪૧	૭૩૧૧૧૦૯૧	૮૩૧૧૧૨૪૧	૯૩૧૧૧૩૯૧
૫૪૧૧૮૧	૬૪૧૧ ૯૬	૭૪૧૧૧૧૧	૮૪૧૧૧૨૬	૯૪૧૧૧૪૧
૫૫૧૧૮૨૧	૬૫૧૧ ૯૭૧	૭૫૧૧૧૧૨૧	૮૫૧૧૧૨૭૧	૯૫૧૧૧૪૨૧
૫૬૧૧૮૪	૬૬૧૧ ૯૯	૭૬૧૧૧૧૪	૮૬૧૧૧૨૯	૯૬૧૧૧૪૪
૫૭૧૧૮૫૧	૬૭૧૧૧૦૦૧	૭૭૧૧૧૧૫૧	૮૭૧૧૧૩૦૧	૯૭૧૧૧૪૫૧
૫૮૧૧૮૭	૬૮૧૧૧૦૨	૭૮૧૧૧૧૭	૮૮૧૧૧૩૨	૯૮૧૧૧૪૭
૫૯૧૧૮૮૧	૬૯૧૧૧૦૩૧	૭૯૧૧૧૧૮૧	૮૯૧૧૧૩૩૧	૯૯૧૧૧૪૮૧
૬૦૧૧૯૦	૭૦૧૧૧૦૫	૮૦૧૧૧૨૦	૯૦૧૧૧૩૫	૧૦૦૧૧૧૫૦

( ૧૭ )

એક અઢીયું અઢીએ.

અઢીઆ.

૧ રા   ૨ા	૧૧ રા   ૨જા	૨૧ રા   ૫રા	૩૧ ગા   ૭જા	૪૧ રા   ૧૦ર
૨ રા   ૫	૧૨ રા   ૩૦	૨૨ રા   ૫૫	૩૨ રા   ૮૦	૪૨ રા   ૧૦૫
૩ રા   ૭ા	૧૩ રા   ૩૨ા	૨૩ રા   ૫૭ા	૩૩ રા   ૮૨ા	૪૩ રા   ૧૦૭ા
૪ રા   ૧૦	૧૪ રા   ૩૫	૨૪ રા   ૬૦	૩૪ રા   ૮૫	૪૪ રા   ૧૧૦
૫ રા   ૧૨ા	૧૫ રા   ૩૭ા	૨૫ રા   ૬૨ા	૩૫ રા   ૮૭ા	૪૫ રા   ૧૧૨ા
૬ રા   ૧૫	૧૬ રા   ૪૦	૨૬ રા   ૬૫	૩૬ રા   ૯૦	૪૬ રા   ૧૧૫
૭ રા   ૧૭ા	૧૭ રા   ૪૨ા	૨૭ રા   ૬૭ા	૩૭ રા   ૯૨ા	૪૭ રા   ૧૧૭ા
૮ રા   ૨૦	૧૮ રા   ૪૫	૨૮ રા   ૭૦	૩૮ રા   ૯૫	૪૮ રા   ૧૨૦
૯ રા   ૨૨ા	૧૯ રા   ૪૭ા	૨૯ રા   ૭૨ા	૩૯ રા   ૯૭ા	૪૯ રા   ૧૨૨ા
૧૦ રા   ૨૫	૨૦ રા   ૫૦	૩૦ રા   ૭૫	૪૦ રા   ૧૦૦	૫૦ રા   ૧૨૫

અઢીઆ.

૫૧ર   ૧૨જા	૬૧ર   ૧૫રા	૭૧ર   ૧૭જા	૮૧ર   ૨૦ર	૯૧ર   ૨૨જા
૫૨ર   ૧૩૦	૬૨ર   ૧૫૫	૭૨ર   ૧૮૦	૮૨ર   ૨૦૫	૯૨ર   ૨૩૦
૫૩ર   ૧૩૨ા	૬૩ર   ૧૫૭ા	૭૩ર   ૧૮૨ા	૮૩ર   ૨૦૭ા	૯૩ર   ૨૩૨ા
૫૪ર   ૧૩૫	૬૪ર   ૧૬૦	૭૪ર   ૧૮૫	૮૪ર   ૨૧૦	૯૪ર   ૨૩૫
૫૫ર   ૧૩૭ા	૬૫ર   ૧૬૨ા	૭૫ર   ૧૮૭ા	૮૫ર   ૨૧૨ા	૯૫ર   ૨૩૭ા
૫૬ર   ૧૪૦	૬૬ર   ૧૬૫	૭૬ર   ૧૯૦	૮૬ર   ૨૧૫	૯૬ર   ૨૪૦
૫૭ર   ૧૪૨ા	૬૭ર   ૧૬૭ા	૭૭ર   ૧૯૨ા	૮૭ર   ૨૧૭ા	૯૭ર   ૨૪૨ા
૫૮ર   ૧૪૫	૬૮ર   ૧૭૦	૭૮ર   ૧૯૫	૮૮ર   ૨૨૦	૯૮ર   ૨૪૫
૫૯ર   ૧૪૭ા	૬૯ર   ૧૭૨ા	૭૯ર   ૧૯૭ા	૮૯ર   ૨૨૨ા	૯૯ર   ૨૪૭ા
૬૦ર   ૧૫૦	૭૦ર   ૧૭૫	૮૦ર   ૨૦૦	૯૦ર   ૨૨૫	૧૦૦ર   ૨૫૦



ଅକ୍ଷ ଗୁଣିତ.

ଶିଳା.

୧ ୩ ୩ ୩	୧୧ ୩ ୩୮	୨୧ ୩ ୭୩	୩୧ ୩ ୧୦୮	୪୧ ୩ ୧୪୩
୨ ୩ ୭	୧୨ ୩ ୪୨	୨୨ ୩ ୭୭	୩୨ ୩ ୧୧୨	୪୨ ୩ ୧୪୭
୩ ୩ ୧୦	୧୩ ୩ ୪୫	୨୩ ୩ ୮୦	୩୩ ୩ ୧୧୫	୪୩ ୩ ୧୫୦
୪ ୩ ୧୪	୧୪ ୩ ୪୯	୨୪ ୩ ୮୪	୩୪ ୩ ୧୧୯	୪୪ ୩ ୧୫୪
୫ ୩ ୧୭	୧୫ ୩ ୫୨	୨୫ ୩ ୮୭	୩୫ ୩ ୧୨୨	୪୫ ୩ ୧୫୭
୬ ୩ ୨୧	୧୬ ୩ ୫୬	୨୬ ୩ ୯୧	୩୬ ୩ ୧୨୬	୪୬ ୩ ୧୬୧
୭ ୩ ୨୫	୧୭ ୩ ୬୦	୨୭ ୩ ୯୫	୩୭ ୩ ୧୩୦	୪୭ ୩ ୧୬୫
୮ ୩ ୨୮	୧୮ ୩ ୬୩	୨୮ ୩ ୯୮	୩୮ ୩ ୧୩୩	୪୮ ୩ ୧୬୮
୯ ୩ ୩୧	୧୯ ୩ ୬୬	୨୯ ୩ ୧୦୧	୩୯ ୩ ୧୩୬	୪୯ ୩ ୧୭୧
୧୦ ୩ ୩୫	୨୦ ୩ ୭୦	୩୦ ୩ ୧୦୫	୪୦ ୩ ୧୪୦	୫୦ ୩ ୧୭୫

ଶିଳା.

୫୧ ୩ ୧୭୮	୬୧ ୩ ୨୧୩	୭୧ ୩ ୨୪୮	୮୧ ୩ ୨୮୩	୯୧ ୩ ୩୧୮
୫୨ ୩ ୧୮୨	୬୨ ୩ ୨୧୭	୭୨ ୩ ୨୫୨	୮୨ ୩ ୨୮୭	୯୨ ୩ ୩୨୨
୫୩ ୩ ୧୮୫	୬୩ ୩ ୨୨୦	୭୩ ୩ ୨୫୫	୮୩ ୩ ୨୯୦	୯୩ ୩ ୩୨୫
୫୪ ୩ ୧୮୯	୬୪ ୩ ୨୨୪	୭୪ ୩ ୨୫୯	୮୪ ୩ ୨୯୪	୯୪ ୩ ୩୨୯
୫୫ ୩ ୧୯୩	୬୫ ୩ ୨୨୮	୭୫ ୩ ୨୬୩	୮୫ ୩ ୨୯୮	୯୫ ୩ ୩୩୩
୫୬ ୩ ୧୯୬	୬୬ ୩ ୨୩୧	୭୬ ୩ ୨୬୬	୮୬ ୩ ୩୦୧	୯୬ ୩ ୩୩୬
୫୭ ୩ ୧୯୯	୬୭ ୩ ୨୩୫	୭୭ ୩ ୨୭୦	୮୭ ୩ ୩୦୫	୯୭ ୩ ୩୪୦
୫୮ ୩ ୨୦୩	୬୮ ୩ ୨୩୯	୭୮ ୩ ୨୭୪	୮୮ ୩ ୩୦୯	୯୮ ୩ ୩୪୪
୫୯ ୩ ୨୦୬	୬୯ ୩ ୨୪୩	୭୯ ୩ ୨୭୮	୮୯ ୩ ୩୧୩	୯୯ ୩ ୩୪୮
୬୦ ୩ ୨୧୦	୭୦ ୩ ୨୪୭	୮୦ ୩ ୨୮୨	୯୦ ୩ ୩୧୭	୧୦୦ ୩ ୩୫୨

( ૧૯ )

અગીઆરી અગીઆરી એકત્રીયું સો.

અગીઆરી.

૧૧૧૧૨૧	૧૨૧૧૧૩૨	૧૩૧૧૧૪૩	૧૪૧૧૧૫૪	૧૫૧૧૧૬૫
૧૧૧૨૧૩૨	૧૨૧૨૧૪૪	૧૩૧૨૧૫૬	૧૪૧૨૧૬૮	૧૫૧૨૧૮૦
૧૧૧૩૧૪૩	૧૨૧૩૧૫૬	૧૩૧૩૧૬૯	૧૪૧૩૧૮૨	૧૫૧૩૧૯૫
૧૧૧૪૧૫૪	૧૨૧૪૧૬૮	૧૩૧૪૧૮૨	૧૪૧૪૧૯૬	૧૫૧૪૨૧૦
૧૧૧૫૧૬૫	૧૨૧૫૧૮૦	૧૩૧૫૧૯૫	૧૪૧૫૨૧૦	૧૫૧૫૨૨૫
૧૧૧૬૧૭૬	૧૨૧૬૧૯૨	૧૩૧૬૨૦૮	૧૪૧૬૨૨૪	૧૫૧૬૨૪૦
૧૧૧૭૧૮૭	૧૨૧૭૨૦૪	૧૩૧૭૨૨૧	૧૪૧૭૨૩૮	૧૫૧૭૨૫૫
૧૧૧૮૧૯૮	૧૨૧૮૨૧૬	૧૩૧૮૨૩૪	૧૪૧૮૨૫૨	૧૫૧૮૨૭૦
૧૧૧૯૨૦૯	૧૨૧૯૨૨૮	૧૩૧૯૨૪૭	૧૪૧૯૨૬૬	૧૫૧૯૨૮૫
૧૧૨૦૨૨૦	૧૨૨૦૨૪૦	૧૩૨૦૨૬૦	૧૪૨૦૨૮૦	૧૫૨૦૩૦૦

અગીઆરી.

૧૬૧૧૧૭૬	૧૭૧૧૧૮૭	૧૮૧૧૧૯૮	૧૯૧૧૨૦૯	૨૦૧૧૨૨૦
૧૬૧૨૧૯૨	૧૭૧૨૨૦૪	૧૮૧૨૨૧૬	૧૯૧૨૨૨૮	૨૦૧૨૨૪૦
૧૬૧૩૨૦૮	૧૭૧૩૨૨૧	૧૮૧૩૨૩૪	૧૯૧૩૨૪૭	૨૦૧૩૨૬૦
૧૬૧૪૨૨૪	૧૭૧૪૨૩૮	૧૮૧૪૨૫૨	૧૯૧૪૨૬૬	૨૦૧૪૨૮૦
૧૬૧૫૨૪૦	૧૭૧૫૨૫૫	૧૮૧૫૨૭૦	૧૯૧૫૨૮૫	૨૦૧૫૩૦૦
૧૬૧૬૨૫૬	૧૭૧૬૨૭૨	૧૮૧૬૨૮૮	૧૯૧૬૩૦૪	૨૦૧૬૩૨૦
૧૬૧૭૨૭૨	૧૭૧૭૨૮૯	૧૮૧૭૩૦૬	૧૯૧૭૩૨૩	૨૦૧૭૩૪૦
૧૬૧૮૨૮૮	૧૭૧૮૩૦૬	૧૮૧૮૩૨૪	૧૯૧૮૩૪૨	૨૦૧૮૩૬૦
૧૬૧૯૩૦૪	૧૭૧૯૩૨૩	૧૮૧૯૩૪૨	૧૯૧૯૩૬૧	૨૦૧૯૩૮૦
૧૬૨૦૩૨૦	૧૭૨૦૩૪૦	૧૮૨૦૩૬૦	૧૯૨૦૩૮૦	૨૦૨૦૪૦૦

( ૨૦ )

એક એક એક

એકાતરી.

૧ ૧ ૧	૧૧ ૧૧ ૧૨૧	૨૧ ૨૧ ૪૪૧	૩૧ ૩૧ ૯૬૧	૪૧ ૪૧ ૧૬૮૧
૨ ૨ ૪	૧૨ ૧૨ ૧૪૪	૨૨ ૨૨ ૪૮૪	૩૨ ૩૨ ૧૦૨૪	૪૨ ૪૨ ૧૭૬૪
૩ ૩ ૯	૧૩ ૧૩ ૧૬૯	૨૩ ૨૩ ૫૨૯	૩૩ ૩૩ ૧૦૮૯	૪૩ ૪૩ ૧૮૪૯
૪ ૪ ૧૬	૧૪ ૧૪ ૧૯૬	૨૪ ૨૪ ૫૭૬	૩૪ ૩૪ ૧૧૫૬	૪૪ ૪૪ ૧૯૩૬
૫ ૫ ૨૫	૧૫ ૧૫ ૨૨૫	૨૫ ૨૫ ૬૨૫	૩૫ ૩૫ ૧૨૨૫	૪૫ ૪૫ ૨૦૨૫
૬ ૬ ૩૬	૧૬ ૧૬ ૨૫૬	૨૬ ૨૬ ૬૭૬	૩૬ ૩૬ ૧૨૯૬	૪૬ ૪૬ ૨૧૧૬
૭ ૭ ૪૯	૧૭ ૧૭ ૨૮૯	૨૭ ૨૭ ૭૨૯	૩૭ ૩૭ ૧૩૬૯	૪૭ ૪૭ ૨૨૦૯
૮ ૮ ૬૪	૧૮ ૧૮ ૩૨૪	૨૮ ૨૮ ૭૮૪	૩૮ ૩૮ ૧૪૪૪	૪૮ ૪૮ ૨૩૦૪
૯ ૯ ૮૧	૧૯ ૧૯ ૩૬૧	૨૯ ૨૯ ૮૪૧	૩૯ ૩૯ ૧૫૨૧	૪૯ ૪૯ ૨૪૦૧
૧૦૧૦૧૦૦	૨૦ ૨૦ ૪૦૦	૩૦ ૩૦ ૯૦૦	૪૦ ૪૦ ૧૬૦૦	૫૦ ૫૦ ૨૫૦૦

એકાતરી.

૫૧૫૧૨૬૦૧	૬૧૬૧૩૭૨૧	૭૧૭૧૫૦૪૧	૮૧૮૧૬૫૬૧	૯૧ ૯૧ ૮૨૮૧
૫૨૫૨૨૭૦૪	૬૨૬૨૩૮૪૪	૭૨૭૨૫૧૮૪	૮૨૮૨૬૭૨૪	૯૨ ૯૨ ૮૪૬૪
૫૩૫૩૨૮૦૯	૬૩૬૩૩૯૬૯	૭૩૭૩૫૩૨૯	૮૩૮૩૬૮૮૯	૯૩ ૯૩ ૮૬૪૯
૫૪૫૪૨૯૧૬	૬૪૬૪૪૦૯૬	૭૪૭૪૫૪૭૬	૮૪૮૪૭૦૫૬	૯૪ ૯૪ ૮૮૩૬
૫૫૫૫૩૦૨૫	૬૫૬૫૪૨૨૫	૭૫૭૫૫૬૨૫	૮૫૮૫૭૨૨૫	૯૫ ૯૫ ૯૦૨૫
૫૬૫૬૩૧૩૬	૬૬૬૬૪૩૫૬	૭૬૭૬૫૭૭૬	૮૬૮૬૭૩૯૬	૯૬ ૯૬ ૯૨૧૬
૫૭૫૭૩૨૪૯	૬૭૬૭૪૪૮૯	૭૭૭૭૫૯૨૯	૮૭૮૭૭૫૬૯	૯૭ ૯૭ ૯૪૦૯
૫૮૫૮૩૩૬૪	૬૮૬૮૪૬૨૪	૭૮૭૮૬૦૮૪	૮૮૮૮૭૭૪૪	૯૮ ૯૮ ૯૬૦૪
૫૯૫૯૩૪૮૧	૬૯૬૯૪૭૬૧	૭૯૭૯૬૨૪૧	૮૯૮૯૭૯૨૧	૯૯ ૯૯ ૯૮૦૧
૬૦૬૦૩૬૦૦	૭૦૭૦૪૯૦૦	૮૦૮૦૬૪૦૦	૯૦૯૦૮૧૦૦	૧૦૦૧૦૦૧૦૦૦૦

( ૨૧ )

એક દાયકે દશ

દાયકા દશકા.)

૧ ૧૦ ૧૦	૧૧ ૧૦ ૧૧	૨૧ ૧૦ ૨૧	૩૧ ૧૦ ૩૧	૪૧ ૧૦ ૪૧
૨ ૧૦ ૨૦	૧૨ ૧૦ ૧૨	૨૨ ૧૦ ૨૨	૩૨ ૧૦ ૩૨	૪૨ ૧૦ ૪૨
૩ ૧૦ ૩૦	૧૩ ૧૦ ૧૩	૨૩ ૧૦ ૨૩	૩૩ ૧૦ ૩૩	૪૩ ૧૦ ૪૩
૪ ૧૦ ૪૦	૧૪ ૧૦ ૧૪	૨૪ ૧૦ ૨૪	૩૪ ૧૦ ૩૪	૪૪ ૧૦ ૪૪
૫ ૧૦ ૫૦	૧૫ ૧૦ ૧૫	૨૫ ૧૦ ૨૫	૩૫ ૧૦ ૩૫	૪૫ ૧૦ ૪૫
૬ ૧૦ ૬૦	૧૬ ૧૦ ૧૬	૨૬ ૧૦ ૨૬	૩૬ ૧૦ ૩૬	૪૬ ૧૦ ૪૬
૭ ૧૦ ૭૦	૧૭ ૧૦ ૧૭	૨૭ ૧૦ ૨૭	૩૭ ૧૦ ૩૭	૪૭ ૧૦ ૪૭
૮ ૧૦ ૮૦	૧૮ ૧૦ ૧૮	૨૮ ૧૦ ૨૮	૩૮ ૧૦ ૩૮	૪૮ ૧૦ ૪૮
૯ ૧૦ ૯૦	૧૯ ૧૦ ૧૯	૨૯ ૧૦ ૨૯	૩૯ ૧૦ ૩૯	૪૯ ૧૦ ૪૯
૧૦ ૧૦ ૧૦૦	૨૦ ૧૦ ૨૦૦	૩૦ ૧૦ ૩૦૦	૪૦ ૧૦ ૪૦૦	૫૦ ૧૦ ૫૦૦

દશકા.

૫૧ ૧૦ ૫૧૦	૬૧ ૧૦ ૬૧૦	૭૧ ૧૦ ૭૧૦	૮૧ ૧૦ ૮૧૦	૯૧ ૧૦ ૯૧૦
૫૨ ૧૦ ૫૨૦	૬૨ ૧૦ ૬૨૦	૭૨ ૧૦ ૭૨૦	૮૨ ૧૦ ૮૨૦	૯૨ ૧૦ ૯૨૦
૫૩ ૧૦ ૫૩૦	૬૩ ૧૦ ૬૩૦	૭૩ ૧૦ ૭૩૦	૮૩ ૧૦ ૮૩૦	૯૩ ૧૦ ૯૩૦
૫૪ ૧૦ ૫૪૦	૬૪ ૧૦ ૬૪૦	૭૪ ૧૦ ૭૪૦	૮૪ ૧૦ ૮૪૦	૯૪ ૧૦ ૯૪૦
૫૫ ૧૦ ૫૫૦	૬૫ ૧૦ ૬૫૦	૭૫ ૧૦ ૭૫૦	૮૫ ૧૦ ૮૫૦	૯૫ ૧૦ ૯૫૦
૫૬ ૧૦ ૫૬૦	૬૬ ૧૦ ૬૬૦	૭૬ ૧૦ ૭૬૦	૮૬ ૧૦ ૮૬૦	૯૬ ૧૦ ૯૬૦
૫૭ ૧૦ ૫૭૦	૬૭ ૧૦ ૬૭૦	૭૭ ૧૦ ૭૭૦	૮૭ ૧૦ ૮૭૦	૯૭ ૧૦ ૯૭૦
૫૮ ૧૦ ૫૮૦	૬૮ ૧૦ ૬૮૦	૭૮ ૧૦ ૭૮૦	૮૮ ૧૦ ૮૮૦	૯૮ ૧૦ ૯૮૦
૫૯ ૧૦ ૫૯૦	૬૯ ૧૦ ૬૯૦	૭૯ ૧૦ ૭૯૦	૮૯ ૧૦ ૮૯૦	૯૯ ૧૦ ૯૯૦
૬૦ ૧૦ ૬૦૦	૭૦ ૧૦ ૭૦૦	૮૦ ૧૦ ૮૦૦	૯૦ ૧૦ ૯૦૦	૧૦૦ ૧૦ ૧૦૦૦

( ૨૨ )

એક પાણીની પાણી વદી કંઠ નહિ

પાણી.

૧ ૧ ૧	૧૧ ૧ ૧૧૨	૨૧ ૧ ૧૫	૩૧ ૧ ૧૧૭	૪૧ ૧ ૧૧૦
૨ ૧ ૧	૧૨ ૧ ૧૩	૨૨ ૧ ૧૧૫	૩૨ ૧ ૧૮	૪૨ ૧ ૧૧૦
૩ ૧ ૧૧	૧૩ ૧ ૧૩	૨૩ ૧ ૧૧૫	૩૩ ૧ ૧૮	૪૩ ૧ ૧૧૧૦
૪ ૧ ૧૧	૧૪ ૧ ૧૧૩	૨૪ ૧ ૧૧૬	૩૪ ૧ ૧૧૮	૪૪ ૧ ૧૧૧
૫ ૧ ૧૧	૧૫ ૧ ૧૧૩	૨૫ ૧ ૧૧૬	૩૫ ૧ ૧૧૮	૪૫ ૧ ૧૧૧
૬ ૧ ૧૧૧	૧૬ ૧ ૧૧૪	૨૬ ૧ ૧૧૬	૩૬ ૧ ૧૧૮	૪૬ ૧ ૧૧૧
૭ ૧ ૧૧૧	૧૭ ૧ ૧૧૪	૨૭ ૧ ૧૧૬	૩૭ ૧ ૧૧૮	૪૭ ૧ ૧૧૧
૮ ૧ ૧૨	૧૮ ૧ ૧૧૪	૨૮ ૧ ૧૧૭	૩૮ ૧ ૧૧૮	૪૮ ૧ ૧૧૨
૯ ૧ ૧૨	૧૯ ૧ ૧૧૪	૨૯ ૧ ૧૧૭	૩૯ ૧ ૧૧૮	૪૯ ૧ ૧૧૨
૧૦ ૧ ૧૨	૨૦ ૧ ૧૧૫	૩૦ ૧ ૧૧૭	૪૦ ૧ ૧૧૦	૫૦ ૧ ૧૧૨

પાણી.

૫૧ ૧ ૧૧૧૨	૬૧ ૧ ૧૧૫	૭૧ ૧ ૧૧૧૭	૮૧ ૧ ૧૨૦	૯૧ ૧ ૧૧૨૨
૫૨ ૧ ૧૧૩	૬૨ ૧ ૧૧૫	૭૨ ૧ ૧૧૮	૮૨ ૧ ૧૧૨૦	૯૨ ૧ ૧૨૩
૫૩ ૧ ૧૧૩	૬૩ ૧ ૧૧૧૫	૭૩ ૧ ૧૧૮	૮૩ ૧ ૧૧૨૦	૯૩ ૧ ૧૨૩
૫૪ ૧ ૧૧૩	૬૪ ૧ ૧૧૬	૭૪ ૧ ૧૧૮	૮૪ ૧ ૧૨૧	૯૪ ૧ ૧૨૩
૫૫ ૧ ૧૧૧૩	૬૫ ૧ ૧૧૬	૭૫ ૧ ૧૧૧૮	૮૫ ૧ ૧૨૧	૯૫ ૧ ૧૧૨૩
૫૬ ૧ ૧૧૪	૬૬ ૧ ૧૧૬	૭૬ ૧ ૧૧૮	૮૬ ૧ ૧૧૨૧	૯૬ ૧ ૧૨૪
૫૭ ૧ ૧૧૪	૬૭ ૧ ૧૧૧૬	૭૭ ૧ ૧૧૮	૮૭ ૧ ૧૧૨૧	૯૭ ૧ ૧૨૪
૫૮ ૧ ૧૧૪	૬૮ ૧ ૧૧૭	૭૮ ૧ ૧૧૮	૮૮ ૧ ૧૨૨	૯૮ ૧ ૧૨૪
૫૯ ૧ ૧૧૧૪	૬૯ ૧ ૧૧૭	૭૯ ૧ ૧૧૧૮	૮૯ ૧ ૧૨૨	૯૯ ૧ ૧૧૨૪
૬૦ ૧ ૧૧૫	૭૦ ૧ ૧૧૭	૮૦ ૧ ૧૨૦	૯૦ ૧ ૧૨૨	૧૦૦ ૧ ૧૨૫

એક આનાનો એક આનો

આના. (ઢીંગલા.)

૧— )~	૧૧—૦૧૧~	૨૧—૧૧~	૩૧—૧૧૧~	૪૧—૨૧~
૨— )=	૧૨—૦૧૧	૨૨—૧૧=	૩૨—૨	૪૨—૨૧=
૩— )~	૧૩—૦૧૧~	૨૩—૧૧~	૩૩—૨)~	૪૩—૨૧~
૪—૦૧	૧૪—૦૧૧~	૨૪—૧૧	૩૪—૨)=	૪૪—૨૧૧
૫—૦૧~	૧૫—૦૧૧~	૨૫—૧૧~	૩૫—૨)~	૪૫—૨૧૧~
૬—૦૧=	૧૬—૧	૨૬—૧૧~	૩૬—૨૧	૪૬—૨૧૧~
૭—૦૧~	૧૭—૧)~	૨૭—૧૧~	૩૭—૨૧~	૪૭—૨૧૧~
૮—૦૧	૧૮—૧)=	૨૮—૧૧૧	૩૮—૨૧=	૪૮—૩
૯—૦૧~	૧૯—૧)~	૨૯—૧૧~	૩૯—૨૧~	૪૯—૩)~
૧૦—૦૧~	૨૦—૧૧	૩૦—૧૧૧~	૪૦—૨૧	૫૦—૩)=

આના.

૫૧—૩)~	૬૧—૩૧૧~	૭૧—૪૧~	૮૧—૫)~	૯૧—૫૧~
૫૨—૩૧	૬૨—૩૧૧~	૭૨—૪૧	૮૨—૫)=	૯૨—૫૧૧
૫૩—૩૧~	૬૩—૩૧૧~	૭૩—૪૧~	૮૩—૫)~	૯૩—૫૧૧~
૫૪—૩૧=	૬૪—૪	૭૪—૪૧=	૮૪—૫૧	૯૪—૫૧૧~
૫૫—૩૧~	૬૫—૪)~	૭૫—૪૧~	૮૫—૫૧~	૯૫—૫૧૧~
૫૬—૩૧	૬૬—૪)=	૭૬—૪૧૧	૮૬—૫૧=	૯૬—૬
૫૭—૩૧~	૬૭—૪)~	૭૭—૪૧૧~	૮૭—૫૧~	૯૭—૬)~
૫૮—૩૧=	૬૮—૪૧	૭૮—૪૧૧~	૮૮—૫૧	૯૮—૬)=
૫૯—૩૧~	૬૯—૪૧~	૭૯—૪૧૧~	૮૯—૫૧~	૯૯—૬)~
૬૦—૩૧૧	૭૦—૪૧=	૮૦—૫	૯૦—૫૧~	૧૦૦—૬૧

( ૨૪ )

એક દોકડાનો એક દોકડો.

દોકડા.

૧	૧૧ ૦૧ ૫	૨૧ ૦૧૧ ૩	૩૧ ૧૧ ૧	૪૧ ૧૧ ૫
૨	૧૨ ૦૧ કોરી	૨૨ ૦૧૧ ૪	૩૨ ૧૧ ૨	૪૨ ૧૧૧૧ કોરી.
૩	૧૩ ૦૧ ૧	૨૩ ૦૧૧ ૫	૩૩ ૧૧ ૩	૪૩ ૧૧૧ ૧
૪	૧૪ ૦૧ ૨	૨૪ ૧ કોરી	૩૪ ૧૧ ૪	૪૪ ૧૧૧ ૨
૫	૧૫ ૦૧ ૩	૨૫ ૧ —૧	૩૫ ૧૧ ૫	૪૫ ૧૧૧ ૩
૬ ૦૧ કોરી	૧૬ ૦૧ ૪	૨૬ ૧ —૨	૩૬ ૧૧૧ કોરી.	૪૬ ૧૧૧ ૪
૭ ૦૧ ૧	૧૭ ૦૧ ૫	૨૭ ૧ —૩	૩૭ ૧૧ ૧	૪૭ ૧૧૧ ૫
૮ ૦૧ ૨	૧૮ ૦૧૧ કોરી	૨૮ ૧ —૪	૩૮ ૧૧ ૨	૪૮ ૨ કોરી.
૯ ૦૧ ૩	૧૯ ૦૧૧ ૧	૨૯ ૧ —૫	૩૯ ૧૧ ૩	૪૯ ૨ —૧
૧૦ ૦૧ ૪	૨૦ ૦૧૧ ૨	૩૦ ૧૧ કોરી.	૪૦ ૧૧ ૪	૫૦ ૨ —૨

દોકડા.

૫૧ ૨ ) ૩	૬૧ ૨૧ ૧	૭૧ ૨૧૧ ૫	૮૧ ૩૧ ૩	૯૧ ૩૧૧ ૧
૫૨ ૨ ) ૪	૬૨ ૨૧ ૨	૭૨ ૩ કોરી.	૮૨ ૩૧ ૪	૯૨ ૩૧૧ ૨
૫૩ ૨ ) ૫	૬૩ ૨૧ ૩	૭૩ ૩ ) ૧	૮૩ ૩૧ ૫	૯૩ ૩૧૧ ૩
૫૪ ૨૧ કોરી.	૬૪ ૨૧ ૪	૭૪ ૩ ) ૨	૮૪ ૩૧૧ કોરી	૯૪ ૩૧૧ ૪
૫૫ ૨૧ ૧	૬૫ ૨૧ ૫	૭૫ ૩ ) ૩	૮૫ ૩૧ ૧	૯૫ ૩૧૧ ૫
૫૬ ૨૧ ૨	૬૬ ૨૧૧ કોરી	૭૬ ૩ ) ૪	૮૬ ૩૧ ૨	૯૬ ૪ કોરી.
૫૭ ૨૧ ૩	૬૭ ૨૧૧ ૧	૭૭ ૩ ) ૫	૮૭ ૩૧ ૩	૯૭ ૪ ) ૧
૫૮ ૨૧ ૪	૬૮ ૨૧૧ ૨	૭૮ ૩ કોરી.	૮૮ ૩૧ ૪	૯૮ ૪ ) ૨
૫૯ ૨૧ ૫	૬૯ ૨૧૧ ૩	૭૯ ૩૧ ૧	૮૯ ૩૧ ૫	૯૯ ૪ ) ૩
૬૦ ૨૧ કોરી.	૭૦ ૨૧૧ ૪	૮૦ ૩૧ ૨	૯૦ ૩૧૧ કોરી.	૧૦૦ ૪ ) ૪

( ૨૫ )

એક બદામની એક બદામ.

બદામ.

૧ ૧	૧૧ ૦૧ ૩	૨૧ ૧૧ ૧	૩૧ ૧૧ ૩	૪૧ ૨૧ ૧
૨ ૨	૧૨ ૦૧ ૧	૨૨ ૧૧ ૨	૩૨ ૨	૪૨ ૨૧ ૨
૩ ૩	૧૩ ૦૧ ૧ ૧	૨૩ ૧૧ ૩	૩૩ ૨) ૧	૪૩ ૨૧ ૩
૪ ૦૧	૧૪ ૦૧ ૨	૨૪ ૧૧	૩૪ ૨) ૨	૪૪ ૨૧ ૧
૫ ૦૧ ૧	૧૫ ૦૧ ૩	૨૫ ૧૧ ૧	૩૫ ૨) ૩	૪૫ ૨૧ ૧
૬ ૦૧ ૨	૧૬ ૧	૨૬ ૧૧ ૨	૩૬ ૨૧	૪૬ ૨૧ ૨
૭ ૦૧ ૩	૧૭ ૧ — ૧	૨૭ ૧૧ ૩	૩૭ ૨૧ ૧	૪૭ ૨૧ ૩
૮ ૦૧	૧૮ ૧ — ૨	૨૮ ૧૧	૩૮ ૨૧ ૨	૪૮ ૩
૯ ૦૧ ૧	૧૯ ૧ — ૩	૨૯ ૧૧ ૧	૩૯ ૨૧ ૩	૪૯ ૩) ૧
૧૦ ૦૧ ૨	૨૦ ૧	૩૦ ૧૧ ૨	૪૦ ૨૧	૫૦ ૩) ૨

૫૧ ૩) ૩	૬૧ ૩૧ ૧	૭૧ ૪૧ ૩	૮૧ ૫) ૧	૯૧ ૫૧ ૩
૫૨ ૩૧	૬૨ ૩૧ ૨	૭૨ ૪૧	૮૨ ૫) ૨	૯૨ ૫૧ ૧
૫૩ ૩૧ ૧	૬૩ ૩૧ ૩	૭૩ ૪૧ ૧	૮૩ ૫) ૩	૯૩ ૫૧ ૧
૫૪ ૩૧ ૨	૬૪ ૪	૭૪ ૪૧ ૨	૮૪ ૫૧	૯૪ ૫૧ ૨
૫૫ ૩૧ ૩	૬૫ ૪) ૧	૭૫ ૪૧ ૩	૮૫ ૫૧ ૧	૯૫ ૫૧ ૩
૫૬ ૩૧	૬૬ ૪) ૨	૭૬ ૪૧ ૧	૮૬ ૫૧ ૨	૯૬ ૫) ૧
૫૭ ૩૧ ૧	૬૭ ૪) ૩	૭૭ ૪૧ ૧	૮૭ ૫૧ ૩	૯૭ ૫) ૨
૫૮ ૩૧ ૨	૬૮ ૪૧	૭૮ ૪૧ ૨	૮૮ ૫૧	૯૮ ૫) ૩
૫૯ ૩૧ ૩	૬૯ ૪૧ ૧	૭૯ ૪૧ ૩	૮૯ ૫૧ ૧	૯૯ ૫) ૩
૬૦ ૩૧	૭૦ ૪૧ ૨	૮૦ ૫) ૨	૯૦ ૫૧ ૨	૧૦૦ ૬૧



( ૨૬ )

સાડા સાતનો પા.

૭૧ — ૦૧	૮૨૧ — ૨૧૧	૧૫૭૧ — ૫૧
૧૫ — ૦૧૧	૯૦ — ૩	૧૬૫ — ૫૧૧
૨૨૧ — ૦૧૧	૯૭૧ — ૩૧	૧૭૨૧ — ૫૧૧
૩૦ — ૧	૦૫ — ૩૧	૧૮૦ — ૬
૩૭૧ — ૧૧	૧૧૨૧ — ૩૧૧	૧૮૭૧ — ૬૧
૪૫ — ૧૧૧	૧૨૦ — ૪	૧૯૫ — ૬૧૧
૫૨૧ — ૧૧૧	૧૭૧ — ૪૧	૨૦૨૧ — ૬૧૧
૬૦ — ૨	૧૩૫ — ૪૧	૨૧૦ — ૭
૬૭૧ — ૨૧	૧૮૨૧ — ૪૧૧	૨૧૭૧ — ૭૧
૭૫ — ૨૧	૧૯૦ — ૫	૨૨૫ — ૭૧

સાડાસાતનો પા.

૨૩૨૧ ના ૭૧૧	૧૦૦ ના ૩૧	૧૦૦૦ ના ૩૩૧
૨૪૦ — ૮	૨૦૦ — ૬૧૧	૨૦૦૦ — ૬૬૧૧
૨૪૭૧ — ૮૧	૩૦૦ — ૧૦	૩૦૦૦ — ૧૦૦
૨૫૫ — ૮૧૧	૪૦૦ — ૧૩૧	૪૦૦૦ — ૧૩૩૧
૨૬૨૧ — ૮૧૧	૫૦૦ — ૧૬૧૧	૫૦૦૦ — ૧૬૬૧૧
૨૭૦ — ૯	૬૦૦ — ૨૦	૬૦૦૦ — ૨૦૦
૨૭૭૧ — ૯૧	૭૦૦ — ૨૩૧	૭૦૦૦ — ૨૩૩૧
૨૮૫ — ૯૧૧	૮૦૦ — ૨૬૧૧	૮૦૦૦ — ૨૬૬૧૧
૨૯૨૧ — ૯૧૧	૯૦૦ — ૩૦	૯૦૦૦ — ૩૦૦
૩૦૦ — ૧૦	૧૦૦૦ — ૩૩૧	૧૦૦૦૦ — ૩૩૩૧

પક્ષાખાં પૂછવાનો ઘણો મહાવરો રાખવાથી આંક પાકા થાય છે, તે પૂછવાની રીતો જૂદી જૂદી છે, જેમકે ૨૦ કેટલી રીતે થાય છે? એમ પૂછેતો જવાબ આપવો કે:—

વીશ એકું ૨૦	ચાર પચાં ૨૦	એંશીએ પા ૨૦
દાય દુ ૨૦	સોળ સવા ૨૦	ચાળીશ અર્ધે ૨૦
પાંચ ચોક ૨૦	આઠ અઢીએ ૨૦	એ દાયકે ૨૦

### બીજી રીત.

૧૭	૯	૧૫૩	૭૫	૧૧	૯૩૧૧	૧૭	૧૯	૩૨૩
૧૯	૭	૧૩૩	૩૯	૧૧	૫૮૧૧	૬૯	૬૯	૪૭૬૧
૨૯	૮	૨૩૨	૭૯	૨૧	૧૯૭૧	૩૯	૦૧	૯૧૧
૩૬	૬	૨૨૨	૬૯	૩૧	૨૪૧૧	૫૯	૦૧	૨૯૧
						૪૯	૦૧	૩૬૧૧

### ત્રીજી રીત.

સ. સડતાળીશ પાણે ? જ. ત્રણ પાણુ માથે વઢી ૧૧  
 „ અઢીવન ઢીંગલાની કોરી? ડાઠ સાડી ત્રણ કોરીને એ ઢીંગલા.  
 „ પાંત્રીશ દોકડાની કોરી? ૧૫ સવા કોરી પાંચ દોકડા.  
 „ ચુમોતેર અદામના દોકડા? ૦)જાર સાડાચાર દોકડા એ અદામ.  
 „ ચાળીશ વિશવાશીની અદામ? ૦)૦)૨૧ અઢી અદામ.  
 „ સવા પચાણુ દાયકે ? ૯૫૨૧ નવસે સાડીઆવન.  
 „ સાત સોનો સર ? ૨૩ સવાતેવીશ.

### ચોથી રીત.

„ એકવીશાના દરેક પાડાનાં સતાં લખો.  
 „ પચસંતર સો કેમ લખાય? ૧૦૫ સોનો એકડો. મીંડું ને પાંચડો.

( ૨૯ )

- „ સાડીત્રીલંતર સો કેમ લખાય? ૧૦૩૧ સોનો એકડો મીંડું ત્રગડો ને  
એ પાણુ.
- „ એ ત્રીલોતેર કેમ લખાય? ૨૦૩ બસોનો બગડો, મીંડું ને ત્રગડો.
- „ સાડીસાતસો કેમ લખાય? ૭૫૦ સાતસોનો સાતડો ને પાંચડે  
મીંડે પચાશ.
- „ અઠાણું એકલંતર કેમ લખાય? ૯૮૦૧ નવડે આઠડે અઠાણું મીંડું  
ને એકડો.
- „ ચોવીએકલોતેર કેમ લખાય? ૨૪૦૧ બગડે ચોગડે ચોવીસ મીંડું  
ને એકડો.
- „ ત્રેવીચીલોતેર કેમ લખાય? ૨૩૦૪ બગડે ત્રગડે ત્રેવીસ મીંડું ને  
ચોગડો.
- „ નેવુડી પચીશાં કેમ લખાય? ૯૦૨૫ નવડી મીંડે નેવુ બગડે પાંચ-  
ડે પચીશ.
- „ વીપચવીશાં કેમ લખાય ? ૨૦૨૫ બગડે મીંડી વીશ બગડે પાં-  
ચડે પચીશ.

હોકડા, પાણુ તથા હીંગલા વગેરે લખવાના રીતિ.

પાં હોકડો	૦)૦૧	દોહ હોકડો (હીંગલો)	૦)૧૧૧
અર્ધ હોકડો(ત્રાંબીઓ)	૦)૦૧૧	પોણુ એ હોકડા	૦)૧૧૧
પોણુ હોકડો	૦)૦૧૧૧	એ હોકડા	૦)૨
એક હોકડો	૦)૧	પા કોરી	૦૧
સવા હોકડો	૦)૧૧	અર્ધી કોરી	૦૧૧
		પોણી કોરી	૦૧૧૧
		એક કોરી	૧

( ૨૯ )

૧ એ પ્રમાણે સાડા પાંચ દોકડા સુધી નેટલા દોકડા માંડ-  
વા હોય તેટલા મીંડા સાથે અળાયો મૂકી લખવા. જેમકે ૦)૫૫૫ તે  
પછી છ દોકડાની એક પાણુ એમ લેખી લખતા જવું અમુક કોરી  
સાથે દોકડા તથા પાણુ સહિત દોકડા કેમ લખાય તે પણ સમજવવું.

૧ એક કોરી એક દોકડા ૧)૧ પોણીસો કોરી ૯૯૫૫  
એક કોરી એક ઢીંગલો ૧)~ એકસો પા ૧૦૦૧  
એક કોરી બે ઢીંગલા ૧)~ સવાસો ૧૨૫

એક<sup>૧</sup> કોરી ત્રણ ઢીંગલા ૧)~ સાડીસો<sup>૩</sup> (એકસોઅર્ધ) ૧૦૦૫  
સવા<sup>૨</sup> કોરી ૧૫ દોકડો ૧૫૦  
દોકડ કોરી ૧૫૫ પામણુને એક અધોળ મ.૦૧૦)~  
પોણીબે કોરી ૧૫૫૫ પોણા મણુને નવટાંક ૦૫૫૦)~  
બે કોરી. ૨ અર્ધો મણુને એક શેર ૦૫૧  
પોણીસો કોરી ૭૫

ધાતો.

૧ શેરની ધાતો. ૨ મણુની ધાત.  
શેરના અચ્છેરા ૨ મણુના અધમણિયા ૨

૧ કોરી સાથે જેમ દોકડા મૂકાય છે, તેમ ગજમાં તસુ, ગ-  
દીઆણા સાથે વાલ ૪૦ પણ લખાય છે, તે શિક્ષકે સમજવવું.

૨ ગમે તે પૂર્ણાંક સંખ્યા ઉપર એવી રીતે પાણુ મૂકવાનું  
મહેતાજીએ સમજવવું.

૩ આંકના મુખ પાઠમાંજ બોલાય છે જેમ ૬૭X૧૫ સડસડ  
દોડુંસાડી સો.

શેરના પાશેરા.	૪
શેરના નવટાંક.	૮
શેરનાં અધોળાં	૧૬
દોકડા બાર પ્રમાણે	
શેરના દોકડા બાર	૪૦
પોણા શેર „	૩૦
અર્ધ શેરના „	૨૦
પા શેરના „	૧૦
નવટાંકના. „	૫
અધોળના „	૨૫

### ૩ ખાંડીની ધાત.

ખાંડી એકના મણુ	૨૦
પોણી ખાંડીના મણુ	૧૫
અર્ધી ખાંડીના મણુ	૧૦
પા ખાંડીના મણુ.	૫

### ૫ સૈનાની ધાત.

સૈ એકના માપ	૮
પોણી સૈના માપ	૬
અર્ધી સૈના માપ	૪
પા સૈના માપ	૨

### ૭ ગજની ધાત.

ગજના તરુ	૨૪
----------	----

મણુના પા મણિઆ	૪
મણુની પાંચ શેરી	૮
મણુની અઢીશેરી	૧૬
મણુની સવાશેરી	૩૨
પાકા કાચા	
મણુના શેર	૪૦ ૪૮
પોણા મણુના શેર	૩૦ ૩૬
અર્ધા મણુના શેર	૨૦ ૨૪
પા મણુના શેર	૧૦ ૧૨

### ૪ માપની ધાત.

માપ એકની (પાલી) પાટવી	૮
પોણા માપની „	૬
અર્ધા માપની „	૪
પા માપની	૨

### ૬ કળશીની ધાત.

કળશીની સઘ	૧૬
પોણી કળશીની સઘ	૧૨
અર્ધી કળશીની સઘ	૮
પા કળશીની સઘ	૪

### ૮ ગદીયાણાની ધાત.

તોલા એકના ગદીઆણા	૨
ગદીઆણાના વાલ	૧૬

\* લુજ સિવાય બીજી જગાએ ૪ માપની સઘ અને ૬૪ માપની કળશી ગણાય છે.

પોણા ગજના તસુ	૧૮
અર્ધા ગજના તસુ	૧૨
પા ગજના તસુ	૬
તસુ એકના આંગળ	૨

### ૯ કોરીની ધાત.

કોરીના આધીયાં	૨
કોરીના પાવલાં	૪
કોરીના ઢગુ	૮

### ૧૦ ત્રાંબીઆ પ્રમાણે.

કોરીના ત્રાંબીઆ	૪૮
પોણી કોરીના ,,	૩૬
અરધી કોરીના,,	૨૪
પા કોરીના ,,	૧૨

### ૧૧ દોકડા પ્રમાણે.

કોરીના દોકડા	૨૪
પોણી કોરીના,,	૧૮
અરધી કોરીના,,	૧૨
પા કોરીના ,,	૬
દોકડાના ત્રાંબીયા.	૨

### ૧૨ ઢીંગલા પ્રમાણે.

કોરીના ઢીંગલા	૧૬
પોણી કોરીના,,	૧૨

પોણા ગદીઆણુના વાલ	૧૨
અર્ધા ગદીઆણુના વાલ	૮
પા ગદીઆણુના વાલ	૪
વાલ એકની રતિ	૩
રતી એકના ચોખા ભાર	૬
રતી એકના મગ ભાર	૪

### ૧૩ રૂપિઆની ધાત.

રૂપિઆ એકના અર્ધા	૨
રૂપિઆ એકના પાવલાં	૪
રૂપિઆ એકની એ આની ૮	
રૂપિઆ એકના આના	૧૬
રૂપિઆ એકની પાછ	૧૯૨

### ૧૪ આના પ્રમાણે

રૂપિઆના આના	૧૬
પોણા રૂપિઆના ,,	૧૨
અર્ધા રૂપિઆના ,,	૮
પા રૂપિઆના ,,	૪

### ૧૫ પૈસા પ્રમાણે.

રૂપિઆના પૈસા	૬૪
પોણા રૂપિઆના,,	૪૮
અર્ધા રૂપિઆના,,	૩૨
પા રૂપિઆના	૧૬

૧ પૈસાને કોષ કાવડીકં, ૫દીકં, જષ, દોદીકં, સવાકો ધિ. કહે છે.

અરધી કોરીના,,	૮	૧૬ આનાની ધાત.	
પા કોરીના ,,	૪	આનાની પાછ	૧૨
ઢીંગલા એકનો દોકડો	૧૧	પોણા આનાની,,	૯
ઢીંગલા એકના ત્રાંખીઆ	૩	અર્ધા આનાની,,	૬
બે ઢીંગલાનો ઢ્યુ	૧	પા આનાની ,,	૩
૧૭ વખત માપવાની (દેશી) ધાત	૧૮	વખત માપવાની અંગ્રેજી ધાત	
વર્ષ એકના મહિના	૧૨	દિવસ એકના કલાક	૨૪
મહિના એકના દિવસ	૩૦	કલાક એકની મિનિટ	૬૦
મહિનાનાં પખવાડીઆં	૨	મિનિટના સેકન્ડ	૬૦
મહિનાનાં અઠવાડીઆં	૪		
અઠવાડીઆના દિવસ	૭		
દિવસના પહોર	૮		
પહોરની ઘડી	૭૧		
ઘડીના પળ	૬૦		
પળની વિપળ	૬૦		

### ધાતોનાં પલાખાં.

સાડી ત્રણ કોરીના દોકડા કેટલા ? જ	ચોવીશ ભેટે	૮૪
છત્રીશ દોકડાના ઢીંગલા કેટલા ? જ	ચોવીશ દોઢે	૨૪
સવાશેરના નવા દોકડા બાર કેટલા ?	ચાળીશ સવા	૫૦
અઢીમણની અઢીશેરી કેટલી ?	અડતાળી સવા	૬૦
સવાછ ખાંડીના મણુ કેટલા ?	૬૧૨૦	૧૨૫
પોણા ગઢીઆણાના વાલ કેટલા ?	સોળ પોણે	૧૨
સવા વાલની રતી કેટલી ?	ત્રણ સવાયું	૩૧૧

છપ્પનવાલના ગદીઆણા કેટલા ?	સોળે છોડે છપ્પન માટે ૩૧
પોણા બે ગજના તસુ કેટલા ?	૧૧૧૪૨૪ ૪૨
અઢી સૈના માપ કેટલા ?	આડે અઢીએ ૨૦
છત્તું સૈની કળશી કેટલી ?	સોળ છક છત્તુ માટે ૬

## સંખ્યા ૧

૧	એક	૧૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	અબજ
૧૦	દશ	૧૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	ખર્બ
૧૦૦	સે	૧૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	નિખર્બ
૧૦૦૦	હજાર	૧૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	મહાપદમ
૧૦૦૦૦	દશ હજાર	૧૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	શંકુ
૧૦૦૦૦૦	લાખ	૧૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	બદદી
૧૦૦૦૦૦૦	દશ લાખ	૧૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	અંત્ય
૧૦૦૦૦૦૦૦	કરોડ	૧૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	મધ્ય
૧૦૦૦૦૦૦૦૦	દશ કરોડ	૧૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	પરાર્ધ

૧ નવો શીખાક સંખ્યા માંડવામાં ભૂલ ન કરે તે માટે કોડો પાડી શીખવતું. કોડોને મથાળે સંખ્યાનાં નામ લખવાં. પછી સંખ્યા બોલનાર જે અંક બોલે તે ખાતામાં તે અંક માંડવો. અને જે અંક ન બોલે તે ખાતામાં મીંડું મૂકવું. હજાર, લાખ અને કરોડના બંને આંક છે માટે તેનો એક અંક બોલવામાં આવે તો દશ હજાર, દશ લાખ કે દશ કરોડના ખાતામાં મીંડું મૂકવું. બધારે મહાવરો થયા પછી કોડો વગર સંખ્યા લખાવવી.

આ સંખ્યા ઉલટી પણ બોલતાં શીખવવી કે ઉતરતો અંક શેનો આવશે તે ઝટ જણાય. દશ લાખ સુધીની સંખ્યા છોકરાને અને દશ હજાર સુધીની કન્યાને શીખવવી બસ છે.



( ૩૪ )

સંખ્યા તથા સરવાળા.

દશ લાખ	દશ હજાર	દશ હજાર	સો.	દશ એક.	એક.
૪	૦	૦	૪	૦	૩
	૬	૦	૭	૫	૦
		૬	૦	૦	૫
૫	૦	૦	૨	૩	૦
૧૦	૦	૦	૪	૬	૧

ચાળીશ લાખ ચાર હજાર એક ગણ ચાળીશ.  
નવ લાખ સાત હજાર પાંચસો સાત  
તેવું હજાર આવન  
સાતસો નવ.  
પચાસ લાખ એ હજાર ત્રણસો સાત.

કોરી.	કોરી દોકડા	કોરી દીંગલા	મણ. શેર
૫૯૨૧	૪૬૯૧ ૩	૨૩૨૧ ૨	૨૧ ૩) ૨
૭૯૭	૫૫૯ ૧	૯૯૧ ૩	૩૧ ૪ ૧
૯૦૯૧	૪૨૭૧ ૧	૫૬ ૦	૬૧ ૨૧ ૨
	૧૯) ૫	૭ ૧	
૨૨૯૧	૧૪૭૫ ૫	૩૯૬ ૦	૧૨૧ ૯ ૨

૧ બાદબાકી.

(૧) ૩૦૯	(૨) કો. દો.	(૩) કો. દી.	(૪) મ. શે
૧૯૭	૯૩ ૩	૯૬ ૧	૨૬ ૨) ૨
૧૧૨	૭૯ ૫	૮૬ ૧	૧૮ ૫) ૧
	૧૩ ૪	૬ ૧	૭ ૬) ૦

૧ નવી પદ્ધતિએ સઘળી નિશાળામાં આંકથી શીખવવામાં આવે તો આંકનીજ સાથે સરવાળા, બાદબાકીનો વિષય એટલો ખેડાઈ

( ૩૫ )

## હિંદુઓના ખાર મહિના.

૧ કારતક	૫ ફાગણ	૯ અશાઢ
૨ માગશર	૬ ચૈત્ર	૧૦ શ્રાવણ
૩ પોષ	૭ વૈશાખ	૧૧ બાદરવે
૪ માહા	૮ જ્યેષ્ઠ	૧૨ આશ્વ

## તિથિઓનાં નામ.

લખવામાં

બોલવામાં.

૧ પડવે	૬ છઠ	૧૧ અગીઆરસ
૨ બીજ	૭ સાતમ	૧૨ બારસ
૩ ત્રીજ	૮ આઠમ	૧૩ તેરસ
૪ ચોથ	૯ નોમ	૧૪ ચૌદસ
૫ પાંચમ	૧૦ દશમ	૧૫ પૂનેમ

રહે કે તે વિષય શીખવેા ધણેજ સુગમ થાય; પણ ઉલટું જૂની પદ્ધતિએ કેટલાક મેહેતાજી આંક શીખવે આંકના અર્થ સમજાવે નહીં. વત્તા, ઓછા તે શું તેનો ખરો ચિતાર આપ્યા વગર એક દમ સરવાળા બાદબાકી શરૂ કરે, તેથી છે.કરાંને એ ધણું મુશ્કીલ થાય છે અને છેક અંગ્રજી સ્કૂલોમાં ચડીને પણ છોકરા સરવાળા બાદબાકી કરવામાં આંગળીના વેઢાનો ઉપયોગ કરતા જણાય છે માટે દરેક શિક્ષકે એ વિષય વાસ્તવિક રીતે શીખવેા અને આંક તથા સરવાળા ઇત્યાદિકનો વ્યવહારમાં ઉપયોગ બાળકો કરી જાણે તે તરફ લક્ષ રાખવું.

( ૩૬ )

૧ સાતવારનાં નામ.

૧ સોમ	૩ ગુપ્ત	૫ શુક્ર	૭ રવિ
૨ મંગળ	૪ શુક્ર	૬ શનિ	

વરસની મોટી ૩ ઋતુ (મોસમ)

૧ શિયાળો.      ૨ ઉનાળો.      ૩ ચોમાસું.

મોટા તેહેવારો હિંદુના

પડવો	કારતક શુદ્ધિ ૧
દેવદોવાલી	કારતક શુદ્ધિ ૧૧
સંક્રાંત	જાનેવારીની આરમી તારીખે
વસંતપંચમી	માહા શુદ્ધિ ૭
શિવચૈદશ (શિવરાત્રી)	માહા વદિ ૧૪
ધેરીઆ ચૈદશ	દ્વાગણ શુદ્ધિ ૧૪
હોળી	દ્વાગણ શુદ્ધિ ૧૫
પડવો (ધૂળેળી)	દ્વાગણ વદિ ૧
રામનવમી	ચૈત્ર શુદ્ધિ ૯
અખાત્રીજ (અક્ષય તૃતીયા)	વૈશાક શુદ્ધિ ૩
બીમ અગીઆરસ	જ્યેષ્ઠ શુદ્ધિ ૧૧
અસાડી ચંદ્ર	અશાઠ શુદ્ધિ ૨

---

૧ એજ વાર કાગળ વિગેરેમાં લખવો હોય ત્યારે ૧ સોમે  
૨ બોમે ૩ બુધે ૪ ગરેહ ૫ શુક્રે ૬ શનેહ ૭ રવેહ એમ લખાય  
છે. ગુરુવારને બૃહસ્પતિ પણ કહેછે.

( ૩૭ )

શીળ સાતેમ	આવણ વદિ ૭
જન્માષ્ટમી	આવણ વદિ ૮
વિજ્યા દશમી (દશેરા)	આશુ શુદ્ધિ ૧૦
કાળીચતુર્દશી (૩૫ ચૌદશ)	આશુ વદિ ૧૪
દીપોત્સવી (દિવાળી)	આશુ વદિ ૧૭))

અંગ્રેજી ખાર મહિના.

૧ જાન્યુઆરી.	૭ જુલાઈ.
૨ ફેબ્રુઆરી.	૮ આગસ્ટ.
૩ માર્ચ.	૯ સપ્ટેમ્બર.
૪ એપ્રિલ.	૧૦ ઓક્ટોબર.
૫ મે.	૧૧ નવેમ્બર.
૬ જુન.	૧૨ ડિસેમ્બર.



# મૂળાક્ષરો.

( સ્વરો. )

અ આ ઇ ઈ ઉ ઊ એ ઐ ઓ ઔ અં અઃ

( વ્યંજનો. )

ક ખ ગ ઘ ઙ. ચ છ જ ઝ ઞ-ટ ઠ ડ ઢ ણ ત થ દ  
ધ ન પ ફ બ ભ મ ય ર લ વ શ ષ સ હ ળ ક્ષ જ્ઞઃ

—:—

બારાખડી.

ક	કા	કિ	કી	કું	કે	કૈ	કા	કૌ	કં	કઃ
ખ	ખા	ખિ	ખી	ખું	ખે	ખૈ	ખા	ખૌ	ખં	ખઃ
ગ	ગા	ગિ	ગી	ગું	ગે	ગૈ	ગા	ગૌ	ગં	ગઃ
ઘ	ઘા	ઘિ	ઘી	ઘું	ઘે	ઘૈ	ઘા	ઘૌ	ઘં	ઘઃ
ચ	ચા	ચિ	ચી	ચું	ચે	ચૈ	ચા	ચૌ	ચં	ચઃ
છ	છા	છિ	છી	છું	છે	છૈ	છા	છૌ	છં	છઃ
જ	જા	જિ	જી	જું	જે	જૈ	જા	જૌ	જં	જઃ
ઝ	ઝા	ઝિ	ઝી	ઝું	ઝે	ઝૈ	ઝા	ઝૌ	ઝં	ઝઃ
ટ	ટા	ટિ	ટી	ટું	ટે	ટૈ	ટા	ટૌ	ટં	ટઃ

ઠ	ઠા	ઠિ	ઠી	ઠુ	ઠૂ	ઠૈ	ઠા	ઠૌ	ઠઃ
ડ	ડા	ડિ	ડી	ડુ	ડૂ	ડૈ	ડા	ડૌ	ડઃ
ઢ	ઢા	ઢિ	ઢી	ઢુ	ઢૂ	ઢૈ	ઢા	ઢૌ	ઢઃ
ણ	ણા	ણિ	ણી	ણુ	ણૂ	ણૈ	ણા	ણૌ	ણઃ
ત	તા	તિ	તી	તુ	તૂ	તૈ	તા	તૌ	તઃ
થ	થા	થિ	થી	થુ	થૂ	થૈ	થા	થૌ	થઃ
દ	દા	દિ	દી	દુ	દૂ	દૈ	દા	દૌ	દઃ
ધ	ધા	ધિ	ધી	ધુ	ધૂ	ધૈ	ધા	ધૌ	ધઃ
ન	ના	નિ	ની	નુ	નૂ	નૈ	ના	નૌ	નઃ
પ	પા	પિ	પી	પુ	પૂ	પૈ	પા	પૌ	પઃ
ફ	ફા	ફિ	ફી	ફુ	ફૂ	ફૈ	ફા	ફૌ	ફઃ
બ	બા	બિ	બી	બુ	બૂ	બૈ	બા	બૌ	બઃ
ભ	ભા	ભિ	ભી	ભુ	ભૂ	ભૈ	ભા	ભૌ	ભઃ
ય	યા	યિ	યી	યુ	યૂ	યૈ	યા	યૌ	યઃ
ર	રા	રિ	રી	રુ	રૂ	રૈ	રા	રૌ	રઃ
લ	લા	લિ	લી	લુ	લૂ	લૈ	લા	લૌ	લઃ
વ	વા	વિ	વી	વુ	વૂ	વૈ	વા	વૌ	વઃ
શ	શા	શિ	શી	શુ	શૂ	શૈ	શા	શૌ	શઃ
ષ	ષા	ષિ	ષી	ષુ	ષૂ	ષૈ	ષા	ષૌ	ષઃ
સ	સા	સિ	સી	સુ	સૂ	સૈ	સા	સૌ	સઃ
હ	હા	હિ	હી	હુ	હૂ	હૈ	હા	હૌ	હઃ
ળ	ળા	ળિ	ળી	ળુ	ળૂ	ળૈ	ળા	ળૌ	ળઃ

કા કા કિ કી કુ કૂ કો કૈ કો કૌ કૌ  
જા જા જિ જી જુ જૂ જો જૈ જૌ જૌ

ડિક્શનના અધરા શબ્દો.

ચેહલી ચોપડીમાંથી.

ચેસો.	લૂગડાં.	બેંસ.	કાંદરો.
પીળું.	શી ?	ચૂલામાં.	મીંડું.
ઝટ.	નાંખીએ.	નિશાળ.	કમૂતર.

બીજી ચોપડીમાંથી.

હેઉં.	અવસ્થા.	જન્મતી.	મુદલ.
ફરિયાદ.	પરીક્ષા.	સોંખ્યો.	વસ્તુ.
લુચ્ચાઇ.	નિત્યે.	સ્નેહ.	પૃથ્વી.
પ્રસાદ.	વિચાર્યું.	સરસ્વતી.	પરમેશ્વર.
ચિત્ત.	માર્ગ.	વિધા.	બાબ્યશાળી.

ત્રીજી ચોપડીમાંથી.

ડાહો.	કૃપણ.	પુણ્ય.	વિશ્વપતિ.
દક્ષિણી.	જુકિત.	સામર્થ્ય.	ગૃહસ્થ.
સંપ્રદ.	મચ્છર.	દર્પણ.	ધર્મ પુસ્તક.
અર્થ.	મૂર્ખાઇ.	અગ્નિની.	મૂળાક્ષર.

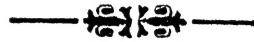






## ઝાહેર ખબર.

આ પુસ્તક દરેક તાલુકા સ્કૂલ માસ્તર પાસેથી, તેમજ મોટા શહેરોના જાણીતા પુસ્તકો વેચનાર પાસેથી અને બુજમાં દરબારી બુક ડીપોમાંથી તથા અમારે ત્યાંથી પણ મળશે, પચાસ અને તેથી વધારે નકલો સામટી મંગાવનારને પંદર ટકા કમીશન વાળી આપવામાં આવશે.



કચ્છ-શાળોપયોગી.

દેશી હિસાબ.

ભાગ ખીન્નો.

થોડા વખતમાં છપાઇ તૈયાર થશે.



